

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΣΠΥΡΟΒΑΣΙΛΙΑΣ ΦΙΟΡΑΒΑΝΤΕΣ

**Καθηγητής Φιλοσοφίας της Τέχνης και του Πολιτισμού
Διευθυντής Εργαστηρίου Καλλιτεχνικής και Πολιτισμικής
Παιδείας**

**Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
Πανεπιστήμιο Αιγαίου**

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ**Ημερομηνία γέννησης: 20/06/1952**

Κατοικία: Π. Κυριακού 15

Αμπελόκηποι 11521

Αθήνα

Τηλέφωνα: 210 6424859

Κινητό: 6977 485763

e-mail: fioravantesv@yahoo.gr

Εργασία: ΠΤΔΕ, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Λεωφόρος Δημοκρατίας 1

Ρόδος 85100

Τηλ: 22410 99000 - 99220

e-mail: fiorab@rhodes.aegean.gr<http://www.rhodes.aegean.gr/ptde/labs/lab-kpp/>

Διεύθυνση Κατοικίας στη Ρόδο:

Λεωφόρος Σοφούλη 20

85100 Ρόδος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α/ ΣΠΟΥΔΕΣ	5
Β/ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ.....	6
Γ/ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	7
Δ/ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ.....	10
Ε/ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ.....	13
ΣΤ/ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ.....	23
Ζ/ ΣΤΡΟΓΓΥΛΑ ΤΡΑΠΕΖΙΑ – ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ	25
Η/ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ.....	28
Θ/ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΑΜΕ ΚΑΙ ΕΙΧΑΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ.....	33
Ι/ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ	34
Κ/ ΔΙΑΛΟΓΟΙ – ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ.....	35
Λ/ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΑΛΟΓΟ	36
Μ/ ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΕΣ	37
Ν/ ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ.....	39
Ξ/ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟ ΜΑΣ.....	41
Ο/ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΜΑΣ	44
Π/ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ	45
Ρ/ ΕΠΙΒΛΕΨΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ, ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΚΛΕΚΤΟΡΙΚΑ, ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΑ κ.α.	46
Σ/ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΝΕΩΝ ΘΕΣΜΩΝ, ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΡΕΥΝΩΝ	

ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΜΕΛΕΤΩΝ.....	50
Τ/ ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ	52
Υ/ ΜΕΓΑΛΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	53
Φ/ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	54
Χ/ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ	55
Ψ/ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ	56
Ω/ ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	60

A/ ΣΠΟΥΔΕΣ

- Maitrise Nationale: Informatique, Université Paris VIII, 1983
- Maitrise Nationale: Philosophie, Université Paris VIII, 1987
- (Θέμα: "Introduction à l' étude de la division sociale du travail")
- D.E.A.: Philosophie, Université Paris I, Panthéon - Sorbonne, 1984

Thèse de doctorat de troisième cycle: Philosophie

(Θέμα: "Esquisse pour une contribution à l' étude de l' oeuvre du sculpteur Y. Sklavos. Analyse esthétique et questions méthodologiques"), υπό τη διεύθυνση του καθηγητή, κ. O. Revault d' Allonnes

Ημερομηνία υποστήριξης: 28/2/1986

- Σεμινάρια Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας:

Έχω παρακολουθήσει το μεταπτυχιακό σεμινάριο μεθοδολογίας του F. Châtelet (1984-85), καθώς και τα σεμινάρια των κ.κ.: J.-M. Vincent, R. Rochlitz, A. Munster, J.-P. Faye, H. Lefebvre, P. Ricoeur κ.ά. στο Collège International de Philosophie, στο Université Européen de Philosophie και στο Espace du Séminaire (Beaubourg) (1984-86).

B/ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ**I**

Είμαι μέλος:

1. Της Ελληνικής Εταιρείας Τεχνοκροικών (A.I.C.A. – HELLAS)
2. Της Ελληνικής Φιλοσοφικής Εταιρείας
3. Του Ινστιτούτου Έρευνας και Πολιτικής Στρατηγικής (Τομέας Πολιτισμού)
4. Της Μουσικής Εταιρείας Λαυράγκα. (Επί σειρά ετών μέλος του Δ.Σ.)
5. Επίτιμο μέλος του Συλλόγου Ελλήνων Κοινωνιολόγων. (Από τον Ιούνιο του 2000).

II

- α) Είχα τη διεύθυνση της σειράς *Κριτική Διεπιστημονική Βιβλιοθήκη* στις εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα. Η ίδια σειρά συνεχίζεται στις εκδόσεις Ψηφίδα.
- β) Ήμουν μέλος της Συντακτικής και της Επιστημονικής επιτροπής του περιοδικού *Νέα Κοινωνιολογία* (Δεκέμβρης 1993 - Νοέμβρης 1998).
- γ) Είμαι Εκδότης και Διευθυντής της συλλογικής επιστημονικής έκδοσης, *ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΤΕΧΝΗΣ*. (Εκδόσεις Ψηφίδα, 2003).
- δ) Ήμουν επιμελητής της συλλογικής έκδοσης, *Τέχνη, Πολιτισμός, Παγκοσμιοποίηση* στις εκδόσεις Παπαζήση. Μέχρι τώρα έχουν εκδοθεί δύο τόμοι. (2004, 2008).

Γ/ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Ι.ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

1. Καθηγητής (εκλογή Οκτώβριος 2005) στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης (Ρόδος). Διδακτικό Αντικείμενο: "Φιλοσοφία της Τέχνης και του Πολιτισμού". Επίσης, διδάσκω από το 2006 στο Μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Π.Τ.Δ.Ε. «Επιστήμες της Αγωγής: Νέες Τεχνολογίες στην εκπαίδευση», το μάθημα: «Πολιτισμός και Νέες Τεχνολογίες».

Διδάσκω τα αντικείμενα: "Ιστορία Πολιτισμού", "Εισαγωγή στην Αισθητική", "Εισαγωγή στη φιλοσοφία της τέχνης και της κουλτούρας", ενώ κατά διαστήματα έχω διδάξει τα αντικείμενα: "Πολιτισμικά μοντέλα", "Ανθρωπολογία και τέχνη", "Η τέχνη και η κουλτούρα στην εποχή της παγκοσμιοποίησης", "Πολιτιστική διοίκηση και διαχείριση", "Διαχείριση πολιτισμικών πόρων", "Πολιτιστική ανάπτυξη", "Πολιτιστική πολιτική" κ.ά.
2. Πολυτεχνείο Κρήτης (Χανιά): Ειδικός Επιστήμονας (Π.Δ. 407/1980) με μισθολογικό κλιμάκιο Λέκτορα, 1/2/1989-28/2/1991.

Δίδαξα τα μαθήματα: "Ιστορία Πολιτισμού" και "Τέχνη και Τεχνολογία".
3. Πολυτεχνείο Κρήτης (Χανιά): Ειδικός Επιστήμονας (Π.Δ. 407/1980) με μισθολογικό κλιμάκιο Επίκουρου Καθηγητή, 1/3/1991-31/8/1992.

Δίδαξα τα μαθήματα: "Ιστορία Πολιτισμού" και "Τέχνη και Τεχνολογία".
4. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών):

Ειδικός Επιστήμονας (Π.Δ. 407/1980) με μισθολογικό κλιμάκιο Αναπληρωτή Καθηγητή, 1/3/93-31/8/93.

Δίδαξα τα μαθήματα: "Εισαγωγή στη Φιλοσοφία" και "Ιστορία Πολιτισμού".
5. Π.Ε.Κ. Ανατολικής Αττικής, Οκτώβριος - Δεκέμβριος 1993.

Δίδαξα το μάθημα: "Εισαγωγή στη Φιλοσοφία και την Επιστημολογία".
6. Πάντειο Πανεπιστήμιο: Μεταπτυχιακά σεμινάρια:

- α. "Πολιτιστική Ανάπτυξη" και
β. "Πολιτιστική Διοίκηση και Αποκέντρωση", 1989-1992.
7. «Ελληνογερμανικό Κολέγιο Γραφικών Τεχνών (Αθήνα). Δίδαξα το μάθημα «Ιστορία μοντέρνας τέχνης» (1991-3).
8. Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης (Ρόδος):α) Ειδικός Επιστήμονας (Π.Δ. 407/1980) με μισθολογικό κλιμάκιο Αναπληρωτή Καθηγητή, 1/3/92-13/2/97.
Δίδαξα τα μαθήματα: "Ιστορία Πολιτισμού", "Εισαγωγή στην Αισθητική", "Εισαγωγή στη Φιλοσοφία της Τέχνης και της Κουλτούρας", "Ανθρωπολογία και Τέχνη", "Σύγχρονη Πολιτισμική Θεωρία", "Ιστορία της Τέχνης" κ.ά.
β) Εκλέκτηκα Αν. Καθηγητής στις 13\2\97
9. "Ειδικό Πρόγραμμα Επανεκπαίδευσης (ΕΠΕ) διοριστέων δασκάλων, πτυχιούχων παιδαγωγικών σχολών εξωτερικού", α' φάση (εαρινό εξάμηνο 1996) και β' φάση (Νοέμβριος 1997 - Μάιος 1998).
Δίδαξα το μάθημα: " Θέματα Ιστορίας Πολιτισμού".
10. ΕΠΕΑΕΚ - Πανεπιστήμιο Αιγαίου (Π.Τ.Δ.Ε. και Π.Τ.Ν.):
"Ακαδημαϊκή και Επαγγελματική Αναβάθμιση Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης", 1997-1998.
Δίδαξα τα μαθήματα: "Πολιτισμικά Μοντέλα", "Θεωρία της Μοντέρνας Τέχνης" και "Ιστορία της Μοντέρνας Τέχνης", και ήμουν επιστημονικός υπεύθυνος γι αυτά.
11. Δίδαξα το μάθημα «Ιστορία Τέχνης» στο πρόγραμμα αναβάθμισης των πτυχίων των ξεναγών Δωδεκανήσου (1999-2000).
12. Δίδαξα στο χειμερινό εξάμηνο των ακαδημαϊκών ετών 1998-99 και 1999 - 2000 το αντικείμενο "Εικόνες και Τέχνη" στο Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ρόδος) με τίτλο: "Παιδικό Βιβλίο και Παιδαγωγικό Υλικό".
13. Έκανα σεμινάριο γύρω από τη θεωρία της μοντέρνας τέχνης στο Π.Σ.Ε. «Μουσειοπαιδαγωγι-

κής» στο Παν/μιο Θεσσαλίας. (Εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 1998 - 99).

14. Έκανα εξαμηνιαίο σεμιναριακό μάθημα στο μεταπτυχιακό της Α.Σ.Κ.Τ., "Ψηφιακές μορφές τέχνης," με θέμα: "Το μοντέρνο αισθητικό παράδειγμα". (Εαρινό εξάμηνο του ακ. έτους 1998 - 99).

***

15. Διδάσκω από το 2006 στο Μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Π.Τ.Δ.Ε. του Παν/μίου Αιγαίου το μάθημα: «Πολιτισμός και Ν. Τεχνολογίες».

II. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Από τον Απρίλιο του 1998 ήμουν διορισμένος από τη Σύγκλητο *Αναπληρωτής Πρόεδρος* του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Εκλέχτηκα στην ίδια θέση με την αυτονόμηση του Τμήματος (12 - 5 - 2000) και επανεκλέκθηκα στις εκλογές του 2002.

Δ/ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

I

1. Είχα την ευθύνη οργάνωσης διήμερου Συμποσίου με θέμα "Κουλτούρα και Τεχνολογία", 2-3/12/1989 στα Χανιά. Φορείς: Πολυτεχνείο Κρήτης και Υφυπουργείο Νέας Γενιάς. Έχουν εκδοθεί τα πρακτικά με τίτλο, *Κουλτούρα και Τεχνολογία*, εκδ. Πράξις, Σεπτέμβριος 1990, με δική μου επιμέλεια.
  2. Έλαβα μέρος σ' ένα ερευνητικό πρόγραμμα του Εθνικού Μετσόβειου Πολυτεχνείου με θέμα: "Ο ρόλος του Ε.Μ.Π. στην ανάπτυξη της χώρας με προοπτική τον 21^ο αιώνα". Με την ολοκλήρωση της έρευνας εκδόθηκε το υλικό της έρευνας και με τη δική μου εισφορά (βλ. παρακάτω).
  3. Συμμετείχα στο αρχικό στάδιο της έρευνας "Ο πολιτισμός ως κλάδος οικονομικής δραστηριότητας" που διεξήχθη από το ΚΕΠΕ. (βλ. την έκδ. του αντίστοιχου τόμου 1998).
  4. Είχα την επιστημονική επιμέλεια ειδικού τεύχους της *Νέας Κοινωνιολογίας* (τεύχος 17, καλοκαίρι 1993) που αφορούσε τη Σχολή της Φρανκφούρτης.
  5. Ήμουν Επιστημονικός Υπεύθυνος του ερευνητικού προγράμματος: "Προς ένα νέο πολιτιστικό σχέδιο υπό το πρίσμα των νέων κοινωνικών δεδομένων". Ανάδοχος: Επιτροπή Ερευνών Πανεπιστημίου Αιγαίου. Διάρκεια: 16/5/1997-16/5/1998.
  6. Τον Οκτώβριο του 1997 μου ανετέθη από την Ευρωπαϊκή Ένωση η σύνταξη μελέτης με θέμα: "Ποιο είναι το μέλλον της Πολιτιστικής Πολιτικής στην Ευρώπη;". Τον Ιανουάριο του 1998 υπέβαλα τη μελέτη(περίπου εικοσιπέντε σελίδων) στη 10η Γενική Διεύθυνση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- ***
7. Ήμουν επιστημονικός υπεύθυνος του Προγράμματος "Ο πολιτισμός της Ελιάς". Χρηματοδότηση Interreg II, φορέας εκτέλεσης : Νομαρχία Κεφαλληνίας (2000-2002).
  8. Από τον Ιούνιο του 2001 μέχρι το τέλος του 2002 εργάστηκα για την πραγματοποίηση του ερευνητικού προγράμματος, «Θράκη, Αιγαίο, Κύπρος: Λαϊκός προφορικός πολιτισμός», σε συ-

νεργασία με το Π.Τ.Δ.Ε. του Δημοκριτείου Παν/μίου Θράκης και το ΚΥΚΕΜ (Λευκωσία). Χρηματοδότηση: Γραφείο Προγραμματισμού της Κύπρου.

9. Κατά το β' εξάμηνο του 2001 εργάστηκα συστηματικά πάνω σε αρχειακό υλικό που αφορά τη ζωή και το έργο του μεγάλου ζωγράφου Π. Πανταζή.
10. Από το 2005 εργάστηκα με τους συνεργάτες μου για την πραγματοποίηση του προγράμματος, «Σύγχρονα σχήματα – Σύγχρονες μορφές έκφρασης» σε συνεργασία με το ΚΥΚΕΜ.

II

1. Από τον Ιούνιο 2000 είμαι διευθυντής του Εργαστηρίου Καλλιτεχνικής και Πολιτισμικής Παιδείας του ΠΤΔΕ του Παν/μίου Αιγαίου, το οποίο ιδρύθηκε μετά από δική μου πρόταση.
2. Είμαι Διευθυντής του «Κέντρου Αισθητικών Μελετών».
3. Είμαι Πρόεδρος του «Κέντρου Μελέτης του Πολιτισμού του Ιονίου».
4. Ήμουν σύμβουλος του Επιμελητηρίου Ζακύνθου σε ένα πρόγραμμα πολιτιστικού τουρισμού, το οποίο υλοποιήθηκε με ιταλούς εταίρους στα πλαίσια της Κ.Π. Interreg III, Ελλάδα-Ιταλία.
5. Έχω ασχοληθεί επί σειρά ετών με το θέμα «Πολιτισμός και τουρισμός».
6. Ασχολούμαι ερευνητικά στα πλαίσια του Εργαστηρίου Καλλιτεχνικής και Πολιτισμικής Παιδείας του Π.Τ.Δ.Ε. του πανεπιστημίου Αιγαίου (Ρόδος) με το θέμα, Τέχνη - πολιτισμός – παγκοσμιοποίηση. Ήδη εκδώσαμε δύο τόμους σε συνεργασία με τις εκδόσεις Παπαζήση.

III

Άλλα θέματα έρευνας: -Παγκοσμιοποίηση και Πολιτισμός

-Τέχνη, κουλτούρα, επικοινωνία

-Παγκοσμιοποίηση και Τέχνη

-Πολιτιστική πολιτική: Προς μια νέα αντίληψη για την κουλτούρα

κ.α

IV

Νέες έρευνες: *-Νέα Ανθρωπολογία και Τέχνη*

-Ο Ευρωπαϊκός και ο Μεσογειακός Πολιτισμός στην Παγκοσμιοποίηση

II. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο: Κριτικός Αναγνώστης. Αντικείμενα: "Χρώμα" και "Βιβλιοδεσία" (1997 - 8).
2. Από τον Απρίλιο του 1998 έχω ευθύνη εκπόνησης διδακτορικών διατριβών στα πλαίσια του Π.Τ.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Αιγαίου στο ερευνητικό και επιστημονικό πεδίο "Τέχνη, Κουλτούρα, Επικοινωνία".
3. Κριτικός αναγνώστης στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο στα πεδία *Καλλιτεχνική παιδεία στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και Ψηφιακή μορφή τέχνης στη 1^η βάση εκπαίδευση*.

Ε/ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Ι. ΒΙΒΛΙΑ

- Β *Ιδεολογική Κριτική και Αισθητική*, Πράξις, Απρίλιος 1987, σ. 177. Β' έκδοση: Παρουσία, Φεβρουάριος 1993, σ. 179. Η έκδοση αυτή περιλαμβάνει και ένα μικρό εισαγωγικό κείμενο του Μ.Ν. Ράπτη.
- *Εισαγωγή στην Αισθητική και την Ιστορία της Μοντέρνας Τέχνης*, Παρουσία, Φεβρουάριος 1993, σ. 189.

Η ύλη των δύο προηγούμενων βιβλίων, διορθωμένη και συμπληρωμένη περιλήφθηκε σε ένα νέο βιβλίο, με τίτλο *Κοινωνική θεωρία και αισθητική*. Αρμός, σελ. 420, 1999 (1).
- *Μοντερνισμός και Κουλτούρα*, Παπαζήσης, Δεκέμβριος 1993, σ. 277' εκδ. Μάιος 2000, σ. 340.
- Γ. Σκλάβος. *Αφαίρεση, Τραγικότητα, Μοντερνισμός*, Παρουσία, Ιούνιος 1994, σ. 227. Επανέκδοση το 1999 συμπληρωμένη (Παπαζήσης), με τίτλο, *Αισθητική και σύγχρονη τραγική συνείδηση*, σ. 261 (2).
- *Κριτική Θεωρία και Ανθρωπος*, Παπαζήσης, Ιούνιος 1994, σ. 204. Β' έκδοση, διορθωμένη και συμπληρωμένη, Δεκέμβριος 1996, σ. 296 (Παπαζήσης).
- *Κωνσταντίνος Ξενάκης: Η βίωση των ορίων της μοντέρνας δημιουργίας*, Παρουσία, 1995, σ. 63 (μεγάλο σχήμα – Α4) (3).
- *Αρνητική Πολιτισμική Πράξη. Δοκίμιο σύγχρονης κοινωνικής και πολιτισμικής θεωρίας*, Παπαζήσης, 1995, σ. 256. Β' έκδοση 2003, διορθωμένη και συμπληρωμένη (Παπαζήσης), σ. 318.
- Α. Τζακομέττι: *Υπαρξιακή αγωνία ή οι κρίσιμες αντιθέσεις του μοντερνισμού*, Ελληνικά Γράμματα, 1997, μικρό σχήμα σ. 90. Β' έκδοση 1998,
- *Κοινωνική αισθητική και διαπολιτισμικότητα*, Ελληνικά Γράμματα, σειρά "Κριτική Διεπιστημονική Βιβλιοθήκη", 1998, σ. 170.
- *Κριτικά πολιτισμικά μοντέλα*, Ελληνικά Γράμματα, σειρά «Κριτική Διεπιστημονική βιβλιοθήκη»

κη», 1999, σ. 278.

- Τα τρία τελευταία κείμενα διορθωμένα και συμπληρωμένα αποτελούν μέρος ενός νέου βιβλίου που εκδόθηκε από τον Παπαζήση στο τέλος του 2001, με τίτλο, *Σύγχρονη πολιτισμική θεωρία* (514 σελίδες - έκδοση: Άνοιξη 2001).
- *Στέρης, Αρμός, Άνοιξη του 2001, 200 σελίδες (4).*
- *Θεωρία πολιτισμού, τ. Ι, Ψηφίδα (5).* Πρόκειται για μία σχετικά ογκώδη έκδοση (567 σελ. μεγάλου σχήματος), το οποίο περιλαμβάνει κείμενα παλαιότερων εκδόσεων διορθωμένα και συμπληρωμένα, ένα νέο μεγάλο κείμενο, με τίτλο, «Παγκοσμιοποίηση και πολιτισμός», και ένα νέο κείμενο ως πρόλογο, στο οποίο εκτίθεται η σημασία της έκδοσης αυτής, υπό την οπτική της προβληματικής της παγκοσμιοποίησης. (Περίπου 100 σ.). Έκδ. Γενάρης 2004.
- *Α. Τζιακομέττι, Παπαζήσης. Νέα διορθωμένη και συμπληρωμένη έκδοση του αρχικού κειμένου, με βάση τη νεώτερη βιβλιογραφία και υπό την οπτική της προβληματικής περί παγκοσμιοποίησης (160 σελίδες). Εκδ. Γενάρης 2004 (6).*
- *Θεωρία πολιτισμού τ. ΙΙ, Ψηφίδα, σελ. 523, μεγ. Σχ. (7).* Αποτελείται από προδημοσιευμένα κείμενα και κείμενα που δημοσιεύονται για πρώτη φορά. Η έκδοση αυτή κλείνει ένα κύκλο ερευνών 15-20 ετών και θέτει τις βάσεις άλλων νεώτερων ερευνών σχετικά με την κοινωνία, την τέχνη, την ιδεολογία, την παγκοσμιοποίηση κτλ. (έκδοση 2007).

II. ΑΛΛΕΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Μέχρι τώρα έχουμε οργανώσει, επιμεληθεί και προλογίσει πολλές συλλογικές εκδόσεις.

Στην Ομπρέλα:

1. «Λογοτεχνία και επανάσταση», Τ4, 1998.
2. «Ο ορθολογισμός και η γαλλική επανάσταση», (αντί προλόγου), τ. 2-3, Σ. 1989, σσ. 3-7.

Στο Ν. Επίπεδο:

3. «Κρίση της τέχνης, κρίση της κοινωνίας», Απρ. 1989.
4. *Κουλτούρα και Τεχνολογία.* Πρακτικά συνεδρίου που οργανώθηκε το 1990 στο Πολυτεχνείο

Κρήτης υπό τη δική μας διεύθυνση. Επιμέλεια της έκδοσης.

5. *N. Κοινωνιολογία*: Ειδικό τεύχος: Αφιέρωμα στη σχολή της Φρανκφούρτης, τ. 17, Καλοκαίρι 1993, σελ. 93.
6. *Λόγος περί Τέχνης*. Συλλογική έκδοση θεωρητικών ερευνών με επίκεντρο την τέχνη. Κυκλοφορία του πρώτου τόμου: Φθινόπωρο 2003. Σελ. 128 (μικρό σχήμα). Παραγωγή – διάθεση: Εκδ. Ψηφίδα.
7. *Τέχνη, Πολιτισμός, Παγκοσμιοποίηση*. Οργάνωση και επιμέλεια συλλογικής έκδοσης από τις Εκδ. Παπαζήσης. Τ.Ι. Μάρτης 2005, σ. 407., Τ.ΙΙ.
8. *Κριτική της Τέχνης – Κριτική της Κοινωνίας*, Νησίδες, Σεπτ. 2011, σ.174 (μεγάλου σχήματος)
9. *Κριτική Θεωρία της Μοντέρνας Τέχνης*, Επίκεντρο, Οκτ. 2011, σ.390 (μεγάλου σχήματος)

III. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΑΡΘΡΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΜΕ ΚΡΙΤΕΣ

I

1. «Σκλάβος: Η διαλεκτική της τραγικότητας, ή η τραγικότητα της διαλεκτικής», *Εικαστικά*, I, τ. 47 και II, 48, Νοέμβρης και Δεκέμβρης 1985, σσ. 28-31 και 38-41.
2. «Κ. Ξενάκης: Το καθολικό μοντερνιστικό έργο και τα όριά του», *Θέματα εικαστικών τεχνών*, Σ-Οκτ. 1987, τ. 2, σσ. 18-23.
3. «Η εφημερότητα». (Πρόλογος έκθεσης με τον ίδιο τίτλο που οργανώθηκε στο Παρίσι από τον καθηγητή A. Golmenarez τον Ιούνιο του 1987). Αναδημοσιεύτηκε στο *Θέματα Εικαστικών Τεχνών*, Ν-Δ. 1987, τ. 3, σσ. 9-11.
4. «Δομή και νόρμα στο μοντερνισμό», *N. Επίπεδο*, τ. 3, I-A. 1989, σ. 51.
5. «Η διαλεκτική του υλικού (matériau)», *Παρένθεση*, τ. 2, 1990, σσ. 6-7.
6. «Η τεχνική κατά τον γλύπτη Γ. Σκλάβο», *Ομπρέλα*, τ. 6-7, Απρίλιος 1990, σσ. 17-21.
7. «Ο Σκλάβος, τα Επτάνησα, ο Μοντερνισμός». Κείμενο εισήγησης στο Ε΄ Πανιώνιο συνέδριο με τον ίδιο τίτλο, Αργοστόλι, Ιούνης 1986. Δημοσιεύτηκε στην *Παρένθεση*, τ. 3 και 4, 1990, σσ.

- 11-2 και σσ. 14-5.
8. «Για μία σύγχρονη φιλοσοφία της κουλτούρας», *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, τ. 3, Ν. 1990, σσ. 70-89.
  9. «Η διαλεκτική της ασυμφωνίας», *Σήμα*, τ. 2, Μ.-Ι. 1991, σσ. 47-8.
  10. «Νέα ορθολογικότητα και πράξη», *Σήμα*, τ. 3, Ι.-Α., 1991, σσ. 32-35.
  11. «Προς τη νέα μοντερνιτέ», *Σήμα*, τ. 5, Ν.-Δ. 1991, σσ. 8-12.
  12. «Η σημασία της θεώρησης του κόσμου», *Σήμα*, τ. 4, Σ.-Ο., 1991, σσ. 8-12.
  13. «Γ. Σκλάβος: Η κοινωνική διάσταση της αφαίρεσης», *Σήμα*, τ. 5, Νοέμβρης-Δεκέμβρης 1991, σσ. 13-19.
  14. «Α. Τζιακομέττι: Υπαρξιακή αγωνία, ή οι κρίσιμες αντιθέσεις του μοντερνισμού», *Παρένθεση*, τ. 5, 1991, σσ. 28-31.
  15. «Ν. Πουλαντζάς: Τάξη και ιδεολογία - Στρουκτουραλισμός και ιστορικισμός», *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, τ. 6, Δ. 1991, σσ. 107-214. (Παπαζήσης)
  16. «Η αρνητική αισθητική ως θεωρητικοποίηση των εμπειριών της μοντέρνας τέχνης», *Νέα Κοινωνιολογία*, τ. 13, 1991-2, σσ. 59-59. (Παπαζήσης)
  17. «Ο Γκέτε και ο Μοντερνισμός...», *Διαλεκτική*, τ. 6, Δ. 1991-Ι. 1992, σσ. 77-92.
  18. «Το ιδεώδες της Επανάστασης και η μοντέρνα τέχνη», *Ομπρέλα*, τ. 11-2, Μ. 1991, σσ. 36-8.
  19. «Η κατάπτωση της κουλτούρας», *Σήμα*, τ. 7, Μ.-Α. 1992, σ. 78.
  20. «Η μετακριτική της κουλτούρας», *Σήμα*, τ. 8, Μ.-Ι, 1992, σσ. 66-69.
  21. «Η παραδοξότητα της μοντερνιτέ», *Σήμα*, τ. 9, Σ.-Ο, 1992, σσ. 56-61.
  22. «Η αισθητική ως σύστημα-αντισύστημα», *Ουτοπία*, τ. 2, 61-74.
  23. «Το έργο τέχνης στο δημόσιο χώρο», *Ibidem*. Αναδημοσιεύτηκε στο *Σήμα*, τ. 9, Σεπτ.-Οκτ. 1992, σσ. 90-1.
  24. «Η αυταπάτη του ελληνικού και του ελλαδικού». Διορθωμένη και συμπληρωμένη εκδοχή παρέμβασης μας στο Β' Εικαστικό συνέδριο. Οργάνωση ΕΕΤΕ, Δεκέμβρης 1990. Αναδημοσιεύτη-

κε στο *Σήμα*, τ. 9, Σεπτέμβρης-Οκτώβρης 1992, σσ. 82-3.

25. «Η κριτική, ως αντίσταση», *Σήμα*, τ. 10, Ν.-Δ. 1992, σσ. 94-5.
26. «Ανάπτυξη και κουλτούρα», *Σήμα*, τ. 6, Ιανουάριος-Φεβρουάριος, 1992, σ. 52.
27. «Το νόημα της σύγχρονης κριτικής σκέψης», *Σήμα*, τ. 11, Ι.-Φ. 1993, 63-65.

II

1. «Παγκοσμιοποίηση και διαφορά», *Ομπρέλα*, τ. 60, σ.σ. 80-2, Μάρτιος-Μάιος 2003.
2. «Οι προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης στο χώρο της τέχνης, της σκέψης και της κουλτούρας», *ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΤΕΧΝΗΣ*, τ. 1, Οκτ. 2003. (Ψηφίδα)
3. «Έννοια, μορφές, παγκοσμιοποίηση», *Κριτική και Τέχνη*, Τ.1, 2007, σσ. 67-70.
4. «Ο σκεπτικός πολιτισμικός ορθολογισμός αντιμέτωπος με την παγκοσμιοποίηση», *Υφος*, τ. 12, αν. 2005, σσ. 104-111.
5. «Η τέχνη στο Δημόσιο χώρο», *Κριτική και Τέχνη*, Τ.1, 2007, σσ. 51-52.

V. ΑΡΘΡΑ - ΔΟΚΙΜΙΑ – ΜΕΛΕΤΕΣ

I

1. «Σκλάβος: Προς μια εμμενή αρνητικότητα», *Μαρξιστική Συσπείρωση*, τ. 8, Γενάρης 1986, σσ. 41-45.
2. «Αποσύνθεση και πολυσθένεια - Αποϊδεολογικοποίηση και νεοσυντηρητισμός», *Convoy*, τ. 8, 1987, σσ. 29-30.
3. «Η Σχολή της Φρανκφούρτης», *Ο Πολίτης*, τ. 80 (8) 30 Ιουν. 1987, σσ. 48-53.
4. «Κριτική θέση και απελευθέρωση», *Κάπα*, τ. 24, 29, Ιουν. 1988, σσ. 44-5.
5. «Ο Σοσιαλισμός ως διαδικασία και ως ρήξη», *ΚΑΠΑ*, 35, Ν. 1988, σσ. 52-54. Αναδημοσιεύτηκε μεταφρασμένο στα γαλλικά στο *Sous le drapeau du socialisme*, No 116-117, Nov. 1990, σσ. 21-25.
6. «Η κρίση και η πληροφορική – Το κράτος και το κίνημα», *Μαρξιστική Συσπείρωση*, τ. 16, Δ.Γ. 1988, σσ. 34-38.
7. «Le sens et la nécessité de l' avant-garde aujourd' hui». *M. Mensuel, Marxisme, Mouvement*, 24, Δ.

- 1988, σσ. 52-55.
8. «Ανορθολογισμός και νεοσυντηρητισμός», *Ελευθεροτυπία*, 5-3-1989.
  9. «Διαλεκτική και ιδεολογία», *Πριν*, τ. 3, 1989, σσ. 54-5.
  10. «Η πληροφορική ως ιδεολογία και το σύγχρονο τεχνοκρατικό πνεύμα», *Σοπνογ*, τ. 12, 1989, σ. 28.
  11. «Υπεράσπιση της αισθητικής του Αντόρνο και της νέας μοντερνικότητας», *Ο Κόσμος του βιβλίου*, 1989, τ. 3, σσ. 62-3.
  12. «Αντί προλόγου», Εισαγωγικό κείμενο στο αφιέρωμα της *Ομπρέλας*, τ. 2-3, 1989, σσ. 3-7 στο αφιέρωμα με θέμα «Ο ορθολογισμός και η γαλλική επανάσταση».
  13. «Μοντερνισμός και μεταμοντερνισμός...», *Θέσεις*, τ. 27, Α.-Ι. 1989, σσ. 95-108.
  14. «Pour une esthétique critique». (Μετάφραση στα γαλλικά του άρθρου: "Μοντερνισμός και Μεταμοντερνισμός..."), *Sous le drapeau du socialisme*, No 114-115, Mai - Juin 1990, pp. 37-44. Πρωτοδημοσιεύτηκε στις *Θέσεις*, 27, Απρίλιος 1989.
  15. «Η διακόσμηση ενός κτιρίου από τον Κ. Ξενάκη...», *Παρένθεση*, τ. 2, 1990, σσ. 8-10.
  16. «Η μη πραγματοποιήσιμη ουτοπία», *Παρένθεση*, τ. 1. Γενάρης 1990, σ. 3.
  17. «Η νέα κοινωνική ριζοσπαστικότητα και η τέχνη», *Αλεξίσφαιρο*, τ. 22, 1990, σσ. 8-9.
  18. «Μερικές κριτικές παρατηρήσεις με την ευκαιρία της έκθεσης, «Τι είναι η μοντέρνα γλυπτική»; - Κέντρο Πομπιντού», *Αλεξίσφαιρο*, τ. 23, 1990, σσ. 44-5.
  19. «Προς αναζήτηση εξόδου», *Νέο Επίπεδο*, τ. 5, Ι.-Φ. 1990, σ. 99.
  20. «Ο μοντερνισμός ως ρήξη», *Επιχειρήματα*, τ. 14, Ιούνης 1990, σσ. 71-3.
  21. «Κρίση της παιδείας και έλλειψη εναλλακτικής πολιτικής», *Επιχειρήματα*, τ. 15, Α. 1990, σσ. 63-66.
  22. «Παιδεία και εκπαίδευση. Μεθοδολογικές παρατηρήσεις για τη συγκρότηση ενός σύγχρονου και κριτικού σχεδίου», *Επιχειρήματα*, τ. 16-7, Δ. 1990, σσ. 55-62.
  23. «Κριτικές παρατηρήσεις για το Κέντρο Πομπιντού (Μπωμπούρ)», *Ομπρέλα*, τ. 34-5, σσ. 36-7

(1991).

24. «Οι κοινωνικές επιπτώσεις της πληροφορικής», *Σπάρτακος*, Ν. 30, Ι-Α. 1991, σσ. 27-29.
25. «Το νόημα της φιλοσοφίας σήμερα», *Αυγή της Κυριακής*, 25-Α. 1991, σ. 18.
26. «Το αίτημα της χειραφέτησης», *Αυγή της Κυριακής*, 30-6-1991, σ. 29.
27. «Ας ξεφύγουμε από την ελληνικότητα». Συζήτηση με τον Β. Καλαμαρά. Δημοσιεύτηκε στα *Νέα της τέχνης*, τ. 6, Μάρτης 1992, σ. 8.
28. «Η φυγή προς το παρελθόν και η κριτική θεωρία», *Αυγή*, 30-5-1993, σ. 28.
29. «Τα νέα κοινωνικά δεδομένα και η πολιτιστική πολιτική», *Αυγή*, 9-1-1994, σ. 28.
30. «Για μια νεοανθρωπιστική τέχνη», *Πριν*, σε δύο συνέχειες: 20-3-1994, σ. 20 και 22-5-1994, σ. 20.
31. «Το τέλος του συστήματος;», *Πριν*, 19-6-1994, σ. 22.
32. «Απορρύθμιση και κουλτούρα», *Αυγή*, 19-6-1994, σ. 32.
33. «Μεταμοντέρνος κυνισμός και μη-νόημα», *Πριν*, 20-7-1994, σ. 20.
34. «Προς την κριτική ιστορία της μοντερνιτέ», *Αυγή*, 31-7-1994, σ. 19.
35. «Αυτονομία και νέο-μοντερνισμός», *Πριν*, 14-9-1994, σ.20.
36. «Η απορρύθμιση της κουλτούρας», *Πριν*, 30-10-1994 και 6-11-1994, σ. 18 και σ. 20 αντίστοιχα.
37. «Να απεγκλωβιστεί η τέχνη από τον κυνισμό και το (νέο) συντηρητισμό», *Πριν*, 22 Μ. 1994, σ. 20.
38. «Απορρύθμιση και κουλτούρα», *Αυγή*, 19-6-1994, σ. 32.
39. «Οι καλλιτέχνες, ο νέο-μοντερνισμός και η αυτονομία», *Πριν*, 11-9-1994, σ. 20.
40. «Η απορρύθμιση της κουλτούρας», *Πριν*, 30-10-1994 και 6-11-1994, σ. 18 και σ. 20 αντίστοιχα.
41. «Το περιεχόμενο της σύγχρονης και νέο-ανθρωπιστικής τέχνης», *Πριν*, 22-1-1995, σ. 20.
42. «Πολιτιστική πολιτική: Στοιχεία ενός σύγχρονου και κριτικού σχεδίου», *Νέα κοινωνιολογία*, τ. 20, 1995, σσ. 96-104. (Παπαζήσης)
43. «Προς τη μεταφυσική της αφαίρεσης», *Αυγή της Κυριακής*, 13-4-1996, σ. 10.
44. «Προς την ανασυγκρότηση της σύγχρονης αισθητικής», *Κ. Αυγή*, 21-5-96, σ.11.

45. «Προς τη μικροδομική επανάσταση», *Αυγή της Κυριακής*, 26-5-96, μέρος Ι.
46. «Προς τη μικροδομική επανάσταση», *Αυγή της Κυριακής*, 2-6-96, μέρος ΙΙ.
47. «Ανάπτυξη και παιδεία», *Αυγή*, 30-11-96, σ. 15.
48. «Το μεγάλο άλμα προς τον πολιτισμό», *Αυγή της Κυριακής*, 27-12-96, σ. 32.
49. «Μελετώντας τον Τζακομέττι», *Αυγή της Κυριακής*, 1/6/1997, σσ. 38-39.
50. «Ρέκβιεμ για το Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης», *Αυγή της Κυριακής*, 9/11/1997.
51. «Από το νεοτεύλορισμό στην παγκοσμιοποίηση». Ένα μέρος από αυτό το κείμενο δημοσιεύτηκε στο *Μαρξιστικό δελτίο* (Ι.-Σ. 1984, Νο 23, σσ. 32-44) και στη συνέχεια στο βιβλίο μας, *Ιδεολογική κριτική και αισθητική* (Πράξις και στη συνέχεια στη β έκδοση από τη Παρουσία). Στη συνέχεια βλ. το βιβλίο μας, *Θεωρία πολιτισμού*, Ψηφίδα.

II

1. «Η πολιτισμική ανυπακοή ως διέξοδος στην παγκοσμιοποίηση», μέρος διαλόγου με τον Β. Κάσσο, με θέμα, «Λαϊκός πολιτισμός και παγκοσμιοποίηση». *Οικονομικός ταχυδρόμος*, 24-8-02, σ.σ. 22-4.
2. «Εγκώμιο στον «πρωτόγονο» πολιτισμό», *Αυγή της Κυριακής*, 24-3-2002, σ. 43.
3. «Παιδί και τέχνη στην εποχή της παγκοσμιοποίησης», *Απαντήσεις*, Μ. 2004, ε. Β', τ. 11, σσ. 18-9.
4. «Παγκοσμιοποίηση και Τέχνη», *Απαντήσεις*, Α. 2004, ε. Β', τ. 12, σσ. 21-4.
5. «Κρίση της παγκοσμιοποίησης' προς την αποπαγκοσμιοποίηση: τέλος των διαμεσολαβήσεων», *Ομπρέλα*, τ.86, Σεπ.-Οκτ. 2009, σελ. 83-87
6. «Η σημασία της δημιουργίας καλοκαιρινού σχολείου με θέμα: «Η φιλοσοφία στη Μεσόγειο», *Τα Νέα του ΤΕΙ Ιονίων Νήσων*, Αρ. τ.12, Οκτ. – Νοέμ. – Δεκ. 2009, σελ 18.

VII. ΚΕΙΜΕΝΑ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ – ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ – ΠΡΟΛΟΓΟΙ & ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΤΟΜΩΝ

I

1. «Στοιχεία μιας σύγχρονης θεώρησης για το κράτος». Πρακτικά του συνεδρίου, «Οι λειτουργίες του Κράτους σε περίοδο κρίσης», 1990, σσ. 39-49.
2. «Από τον Γκράμσι στον Μαρκούζε». Πρακτικά του συνεδρίου, «Κουλτούρα και τεχνολογία», Παρουσία, 1990, σσ. 57-70.
3. «Προς αναζήτηση εξόδου», *N. Επίπεδο*, τ. 5, Ι-Φ. 1990, σ. 99.
4. «Πολιτιστική βιομηχανία – Παιδεία – Εκπαίδευση». Πρακτικά του συνεδρίου, «Τεχνικό Παν/μιο και Ανάπτυξη», 1990, τ. 2, σσ. 567-578.
5. «Ο Σκλάβος, τα Επτάνησα, ο Μοντερνισμός». Πρακτικά του «Ε' Πανιόνιου Συνεδρίου», τ. 3, 1991, σσ. 269-277.
6. «Η αυταπάτη του ελληνικού και του ελλαδικού». Πρακτικά του «Β' εικαστικού συνεδρίου», 1992, τ. 2, σσ. 287-293.
7. «Η μοντέρνα αντίληψη για τα δρώμενα». Πρακτικά του συνεδρίου, «Λαϊκά δρώμενα», 25-7/11/1994, σσ. 219-20 (1994).
8. «Το ιδεώδες της επανάστασης και η μοντέρνα τέχνη». Ειδική έκδοση της Ομπρέλας.
9. «Πολιτιστική πολιτική και φορείς πολιτιστικής πολιτικής». Πρακτικά του συνεδρίου, «Ελληνική ταυτότητα και στρατηγική του ελληνισμού», ΙΝΕΡΠΟΣΤ-ΓΝΩΣΗ, Σειρά «Βιβλιοθήκη Δημόσιου Διαλόγου για την Εθνική Στρατηγική», Νο 4, σσ. 222-230, 1995.
10. «Κουλτούρα και Παιδεία...» Πρακτικά του συνεδρίου «Αειφόρος ανάπτυξη στα νησιά», 1999.
11. «Σύγχρονη λειτουργία της λαϊκής έκφρασης σε σχέση με την παράδοση». Πρακτικά του συνεδρίου, «Δεκαήμερο αναγεννησιακού-λαϊκού θεάτρου», σσ. 19-20 (1999).

II

1. «Σύγχρονο λαϊκό θέατρο και περφόρμανς». Πρακτικά του συνεδρίου, Β' Διεθνής συνάντηση λαϊκού θεάτρου, Ζάκυνθος 21-2-3 Νοεμ. 2003.
2. «Μία φιλοσοφική προσέγγιση στις λαϊκές διηγήσεις Θράκης-Αιγαίου-Κύπρου». Κείμενο ει-

σήγησης στην ομότιμη ημερίδα. Συμπεριλήφθη στη συλλογική έκδοση «Λαϊκές διηγήσεις: Θράκη-Αιγαίο-Κύπρος», εκδ. ΚΥ.ΚΕ.Μ, Λευκωσία, 2004.

3. «Από το μοντερνισμό στην παγκοσμιοποίηση. Μεθοδολογικά επιστημολογικά θέματα της ιστορίας της μοντέρνας τέχνης», πρακτικά Γ' Συνεδρίου *Ιστορίας της Τέχνης*, Θεσσαλονίκη, 2009, σελ. 587-591

ΣΤ/ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ**I.**

1. «Introduction à la *Théorie Esthétique* d' Adorno», Τμήμα Πλαστικών Τεχνών του Πανεπιστημίου Paris VIII, Μάρτιος 1987, Παρίσι.
2. «Ο μεταμοντερνισμός post-mortem», Σχολή Γραφικών Τεχνών Βελουδάκη, Μάρτιος 1988, Αθήνα.
3. «Ο μεταμοντερνισμός και η κατάσταση της τέχνης σήμερα», Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών, Εργαστήριο του καθηγητή κ. Κεσσανλή, Απρίλιος 1988, Αθήνα.
4. «Le débat modernisme - post-modernisme et les perspectives de l' art», Πανεπιστήμιο Paris VIII, Εργαστήριο του καθηγητή κ. A. Colmenarez, Μάιος 1988, Παρίσι.
5. «Μετακριτική ή φιλοσοφία της πράξης;», Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων, 28 Φεβρουαρίου 1989.
6. «Οι κοινωνικές επιπτώσεις της πληροφορικής», ΝΕΛΕ Χανίων, 20 Μαρτίου 1989.
7. «Για ένα νέο σχέδιο κουλτούρας», Κέντρο Έρευνας και Τεκμηρίωσης, 12 Απριλίου 1993.
8. «Γ. Στέρης: Ο ανολοκλήρωτος μοντερνισμός», Πολιτιστικό Κέντρο Πυργιού Κεφαλονιάς, 14 Αυγούστου 1994.
9. «Η υφή των πραγμάτων». Βιβλιοπωλείο Ελευθερουδάκη, Δεκέμβριος 1996. Διάλεξη με την ευκαιρία της έκδοσης του ομώνυμου λευκώματος από την Ε. Κώτσου (εκδόσεις Ίριδα).
10. «Για τον Τζακομέττι», Η Λέσχη, 24 Νοεμβρίου 1997, Αθήνα.
11. «Η εισφορά της Κεφαλονιάς στην αισθητική της μοντέρνας τέχνης», Σεμινάριο διαρκούς κατάρτισης (Οργάνωση Ι.Δ.Ε.Κ.Ε.) των καθηγητών Μ.Ε. στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ, 1 Δεκεμβρίου 1997, Αργοστόλι.

12. «Auguste Rodin», *Η Λέσχη*, 19 Ιανουαρίου 1998, Αθήνα.

13. «C. Brancusi», *Η Λέσχη*, 21 Μαρτίου 1998, Αθήνα.

II.

1. «Για μια σύγχρονη θεώρηση της λαϊκής κουλτούρας», Ζάκυνθος, 12-12-2000. Οργάνωση: Αναπτυξιακή Εταιρεία Ζακύνθου.
2. «Το παιδαγωγικό πρόγραμμα του σύγχρονου κινηματογράφου», 31-1-2001, Καβάλα. Οργάνωση: Διεθνές φεστιβάλ κινηματογράφου Ολυμπίας.
3. Παρουσίαση του ζωγράφου Στ. Βαλλάτου, Σάμη Κεφαλληνίας (Οργάνωση: Εκπολιτιστικός σύλλογος «Ο Αιγιαλός»), με ομιλία: «Ο παιδαγωγικός ρόλος της ζωγραφικής στην εποχή της παγκοσμιοποίησης». 7-8-2002.
4. «Π. Σαραφιανός», Τρίτη 5-10-04, Χώρος: Art-Act, Σφαέλου 3-5 Αθήνα.
5. «Η πολιτιστική πολιτική ως θέμα», Δευτέρα 11-10-04, Χώρος: Art-Act, Σφαέλου 3-5 Αθήνα.
6. «Ο ελληνικός μοντερνισμός στην εποχή της Παγκοσμιοποίησης», Δευτέρα 25-10-04, Χώρος: Art-Act, Σφαέλου 3-5 Αθήνα.
7. «Γιάννης Κουνέλλης – ARTE POVERA ή Τέχνη Παγκοσμιοποιημένη;», Δευτέρα 8-11-04, Χώρος: Art-Act, Σφαέλου 3-5 Αθήνα.
8. «Φιγούρες του Ελλαδικού Μοντερνισμού», Δευτέρα 22-10-04, Χώρος: Art-Act, Σφαέλου 3-5 Αθήνα.
9. «Στα δίκτυα της παγκοσμιοποίησης». Οργάνωση: «Κέντρο πολιτιστικών μελετών», 1-2-05, Αθήνα, Αίθουσα «Πατριδογενεσία».
10. «Παγκοσμιοποίηση και κουλτούρα». Οργάνωση: Πολιτιστικό καφενείο Ν. Σμύρνης, 15-1-2006. Αίθουσα διαλέξεων του κέντρου στη Ν. Σμύρνη.
11. «Ο Ρ. Alechinsky και το κίνημα COBRA», 17-2-06, π. 37 art gallery, Αθήνα.
12. «Θέματα αισθητικής στην εποχή της παγκοσμιοποίησης», 29/11/06. Οργάνωση: Ιόνιο Πανεπιστήμιο – Κέρκυρα.

13. «Βιωσιμότητα και κουλτούρα», Αθήνα 24-01-07. Οργάνωση από την Cogniterre
14. «Κρίση της παγκοσμιοποίησης προς την απόπαγκοσμιοποίηση: τέλος των διαμεσολαβήσεων», Οργάνωση Ε.ΠΟ.Σ., Αργοστόλι, 04-07-2009. Αίθουσα Διδασκάλων.

Z/ ΣΤΡΟΓΓΥΛΑ ΤΡΑΠΕΖΙΑ-ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

I.

1. «Μοντερνισμός και Μεταμοντερνισμός». Αίθουσα της Αντικαπνιστικής Εταιρείας, Νοέμβριος 1987, Αθήνα. Με τη συμμετοχή των κ.κ. Α. Παγουλάτου και Θ. Γεωργίου.
2. «Πτυχές του προβλήματος της ιδεολογίας». Ελληνικό Σπίτι, Μάιος 1988, Παρίσι. Με τη συμμετοχή των κ. Π. Νούτσου, Μ. Αχείμαστου, κ.ά.
3. «Υψηλή και σύγχρονες ζωγραφικές τάσεις». Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων, 16 Νοεμβρίου 1989. Με τη συμμετοχή των κ.κ. Π. Χριστοδουλίδη, Μ. Μαραγκού και Μ. Χριστοφύλου. Οργάνωση: *Νέο Επίπεδο*.
4. «Η ανεικονικότητα στη σύγχρονη τέχνη». Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, 27 Φεβρουαρίου 1990. Με τη συμμετοχή των κ.κ. Β. Δημητριάδη, Χ. Δαραδήμου και Τ. Παρλαβάντζα. Οργάνωση: Εικαστικό Επιμελητήριο Ελλάδος. Εισήγηση: «Αφαίρεση και επικοινωνία».
5. «Η σύγχρονη ελληνική πολιτιστική κατάσταση». Γκαλερί Ι. Τούντα, Ιούνιος 1990. Με τη συμμετοχή των κ.κ. Α. Παγουλάτου, Κ. Τριανταφύλλου. Θ. Σλιώμη, και Μ. Σαντοριναίου.
6. «Κοινωνική ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός». Οργάνωση: Κέντρο Πολιτισμού Δ. Γληνός, Μάιος 1992. Με τη συμμετοχή των κ.κ. Θ. Βακαλιού, Β. Δρουκόπουλου και Σ. Χιωτάκη.
7. «Εκσυγχρονισμός της τέχνης και ευρηματικότητα». Σπίτι της Κύπρου, 22 Απριλίου 1993. Με τη συμμετοχή των κ.κ. Μ. Χριστοφύλου, Γ. Νικολαΐδη, Ρ. Αργυράκη και Σ. Κονταράτου.
8. «Βραδυά Σκλάβου». Αργοστόλι Κεφαλονιάς, 7 Αυγούστου 1994. Με τη συμμετοχή των κ.κ. Α. Ξύδη, Α. Σχινά, Δ. Μαρκάτου, Ντ. Αντωνικά του και Γ. Μοσχόπουλου.

II.

1. Παρουσίαση του βιβλίου του Δ. Λεβεντάκου *ΑΛΑΧΙΑ – Η περιπέτεια ενός αδέσποτου σημείου*.

- (Πατάκης). Στρογγυλό τραπέζι με τη συμμετοχή των κ.κ. Ε. Παπαδημητρίου, Φ. Νικολόπουλου, Γ. Βέη. Οργάνωση: Εκδ. Πατάκη και κέντρο Οπτικοακουστικών Μελετών της Εταιρίας Ελλήνων Σκηνοθετών. Δευτέρα 20-5-2002 – Αίθουσα ομιλιών και προβολών του Ε. Ελλ. Σκηνοθετών.
2. «Εαρινές πλάνες» και ομαδική έκθεση ζωγραφικής στο «Αγκάθι» (Αθήνα 2002).
  3. Στρογγυλό τραπέζι για τα βιβλία της Θ. Καλατζή, *Με τη βοϊδάμαξα απ' τη Μικρασία*, Εκδ. Κοροτζή και *Καμηλιέρης άλλης ερήμου*, Εκδ. Συλλογές, με τη συμμετοχή των Β. Φιοραβάντε, Γ. Μενούνου, Κ. Βαλέτα, Κ. Θεοφίλη. Μορφωτικό κέντρο εκδηλώσεων- ομιλιών, Μ. Βόδα 28. Δευτέρα 10 Απριλίου 2006.
  4. Στρογγυλό τραπέζι με τη συμμετοχή της Κ. Θεοφίλη για το βιβλίο του Κ. Βαλέτα, *Φόνος στην οδό Ξούθου*. Μορφωτικό κέντρο Εκδηλώσεων ομιλιών, Μ. Βόδα 28. Δευτ. 17-04-2006, ώρα 8μ.μ.
  5. Χώρος-φορέας ART ACT. Τετάρτη 19 Οκτωβρίου 2005, ώρα 8μ.μ. «Η Φωτογραφία μεταξύ Τεχνικού Προϊόντος και αισθητικού αντικειμένου», Εισήγηση θέματος, συντονισμός συζήτησης: Δημοσθένης Αγραφιώτης· καλλιτέχνης Διαμέσων
 Συμμετείχαν:
 Θ. Μουτσόπουλος, Ιστορικός Τέχνης, Μ. Μπαμπούσης, Αναπληρωτής Καθηγητής Α.Σ.Κ.Τ. Υπεύθυνος στο εργαστήριο Φωτογραφίας, Κ. Τριανταφύλλου, Εικαστικός Καλλιτέχνης, Β. Φιοραβάντες, Καθηγητής Φιλοσοφίας της Τέχνης και του Πολιτισμού, Π. Χαραλάμπους, Εικαστικός Καλλιτέχνης, Αναπληρωτής Καθηγητής της Α.Σ.Κ.Τ. Υπεύθυνος του μαθήματος Σχεδίου.
  6. Παρασκευή 10 Φεβρουαρίου 2006. «Αφαίρεση, Νέες Προσεγγίσεις». Εισήγηση θέματος, συντονισμός συζήτησης: Β. Φιοραβάντες, Καθηγητής Φιλοσοφίας της Τέχνης και του Πολιτισμού. Συμμετείχαν: Γ. Ζιώγας, Μ. Μαυρομάτης, Μ. Παπανικολάου.
  7. Παρασκευή 9 Δεκεμβρίου 2005. «Η σαραντάχρονη πορεία του Νίκου Παπαδάκη». Ομιλητές: Μ. Μαυρομάτης, Κ. Σταυρόπουλος, Β. Φιοραβάντες.

8. Παρασκευή 5 Μαΐου 2006. Προσέγγιση στο έργο του Στέρη. Ομιλητές: Μ. Μαυρομμάτης, Κ. Σταυρόπουλος, Β. Φιοραβάντες.
9. Δευτέρα 5 Ιουνίου 2006. «Από το 'όρος' ως έννοια στην έννοια ως Τέχνη. Η μετακριτική και μετα-αισθητική στην εποχή της Παγκοσμιοποίησης». Εισήγηση θέματος, συντονισμός συζήτησης: Β. Φιοραβάντες.
Συμμετείχαν: Δ. Δημητρίου, Μ. Μαυρομμάτης.
10. 12ος διεθνής μήνας φωτογραφίας (Αθήνα 2005). «Η φωτογραφία μεταξύ τεχνικού προϊόντος και αισθητικού αντικειμένου». Μήνας φωτογραφίας, Ash In Art (Αθήνα 2006) « Η τέχνη και το χρήμα».
11. «Βιωσιμότητα και πολιτισμός Ι». Οργάνωση: CogniTerra. Αθήνα 15-01-2007, Αίθουσα Βρετανικού συμβουλίου μα τη συμμετοχή των κ.: Μ. Σκούλου, Λ. Σκαρβέλη, Β. Φιοραβάντε. Συντονιστής : Β. Λαοπόδης.
12. «Βιωσιμότητα και πολιτισμός ΙΙ». Οργάνωση: CogniTerra. Αθήνα, 21-01-2007, Αίθουσα Βρετανικού συμβουλίου μα τη συμμετοχή των κ.: Λεχουρίτη, Στάμουλα, Πουλικάκη, Φιοραβάντε. Συντονιστής : Β. Λαοπόδης.

Η/ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Ι. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΜΕ ΚΡΙΤΕΣ

1. «Ε' Διεθνές Πανιώνιο Συνέδριο», Ιούνιος 1986, Αργοστόλι Κεφαλονιάς. Εισήγηση με τίτλο: «Ο Σκλάβος, τα Επτάνησα, ο Μοντερνισμός». *Δημοσιεύτηκε στην έκδοση των πρακτικών, τόμος 3, σσ. 269-277 και σε ανάτυπο το 1991.
  2. «Σοσιαλισμός και Δημοκρατία», Αύγουστος 1988, Χανιά Οργάνωση: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Δήμος Χανίων. Εισήγηση με τίτλο: «Ο σοσιαλισμός ως διαδικασία και ως ρήξη».
  3. «Οι προσλήψεις του Μαρξισμού στην Ελλάδα», Νοέμβριος 1988, Ιωάννινα. Οργάνωση: Τομέας Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Εισήγηση με τίτλο: «Η έννοια της κοινωνικής τάξης στο έργο του Ν. Πουλαντζά και οι ιδεολογικοπολιτικές επιπτώσεις».
  4. «Οι λειτουργίες του Κράτους σε περίοδο κρίσης...», 4-6 Οκτωβρίου 1989, Αθήνα, Πάντειο Πανεπιστήμιο. Οργάνωση: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα. Εισήγηση με τίτλο: «Στοιχεία μιας σύγχρονης θεώρησης για το κράτος». Δημοσιεύτηκε στην έκδοση των Πρακτικών το 1990, σσ.
-

39-49.

5. «Κουλτούρα και Τεχνολογία», 2-3 Δεκεμβρίου 1989, Χανιά, Πολυτεχνείο Κρήτης. Εισήγηση με τίτλο: «Από τον Γκράμσι στον Μαρκούζε». Δημοσιεύτηκε στα πρακτικά, εκδ. Πράξις, 1990, σσ. 57-70.

6. «Τεχνικό Πανεπιστήμιο και ανάπτυξη». Διεθνές συνέδριο, 28 Φεβρουαρίου - 3 Μαρτίου 1990, Αθήνα, Πολεμικό Μουσείο. Οργάνωση: Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο. Εισήγηση με τίτλο: «Παιδεία και εκπαίδευση. Μεθοδολογικές παρατηρήσεις για τη συγκρότηση ενός σύγχρονου και κριτικού σχεδίου». *Δημοσιεύτηκε στα Πρακτικά, έκδοση του Ε.Μ.Π., τόμος 2, σσ. 567-578.

«Ιδεολογία», Νοέμβριος 1990, Αθήνα Οργάνωση: Ελληνική Φιλοσοφική Εταιρεία. Εισήγηση με τίτλο: «Εισαγωγή στη μετακριτική της ιδεολογίας».

7. «Λογοτεχνία και Επανάσταση», Διεθνές συνέδριο, Δεκέμβριος 1990, Αθήνα. Οργάνωση: Ε.Π.Ο.Σ. Εισήγηση με τίτλο: «Το ιδεώδες της επανάστασης και η μοντέρνα τέχνη». Δημοσιεύτηκε σε ειδικό τεύχος της *Ομπρέλας*.

8. «Αειφόρος ανάπτυξη στα νησιά» Διεθνές συνέδριο, 30 Απριλίου - 4 Μαΐου 1998, Ρόδος. Οργάνωση: Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Εισήγηση με τίτλο: «Κουλτούρα και Παιδεία (εκπαίδευση): προς ένα σύγχρονο και δυναμικό μοντέλο ανάπτυξης». Εκτενής περίληψη δημοσιεύτηκε στα Πρακτικά του Συνεδρίου.

***

1. «Δεκαήμερο αναγεννησιακού - λαϊκού θεάτρου». Οργάνωση Δ.Ε.Π.Α.Ζ., Εισήγηση με τίτλο: «Σύγχρονη λειτουργία της λαϊκής έκφρασης σε σχέση με την παράδοση, Ζάκυνθος, 10/12/2000 - 12/12/2000.». Interreg II Grecia - Italia. Έκδοση των πρακτικών, 2001, σσ. 19-20.
2. «Κτιζοντας γέφυρες συνεργασίας» - Interreg II. Κέρκυρα 8-9/12-2001. Οργάνωση Υπ. Οικ. και Οικονομικών. Εισήγηση: «Λαϊκός πολιτισμός, Παγκοσμιοποίηση, Διαπεριφερειακή και Διασυνοριακή Πολιτική».
3. 1^ο Πανελλήνιο Καλλιτεχνικό Συνέδριο: «Η τέχνη ως θεμέλιο ανάπτυξης του 21^{ου} αιώνα».

- Οργάνωση: Σύλλογος Νέων Καλλιτεχνών Πατρών, 15-17 Νοεμβρίου 2002. - Μέλος της Οργανωτικής επιτροπής. Εισήγηση: «Οι προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης στο χώρο της τέχνης και της κουλτούρας». Δημοσιεύτηκε στο *Τεχνοπαίγνιον* I, Απρίλης 03, σσ. 33-7 και διορθωμένη και συμπληρωμένη, στο *ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΤΕΧΝΗΣ*, τ. Α', Φθ. 2003.
4. «Νησιωτισμός - Νησιωτοσύνη...». Διεθνές συνέδριο, 6-8 Δεκεμβρίου 2002, Ρόδος. Μέλος της Επιστημονικής επιτροπής. Εισήγηση: «Ανασυγκρότηση πτυχών του νησιώτικου συμβολικού κόσμου στην εποχή της παγκοσμιοποίησης. Μερικά νεωτερικά και μετανεωτερικά παραδείγματα».
  5. «Magna Grecia: Πολιτιστική κληρονομιά». Οργάνωση: «Ελληνοϊταλική επιτροπή για τον πολιτισμό και την ανάπτυξη». Ελληνοϊταλική συνάντηση στη Ζάκυνθο, 21-2/2/03. Εισήγηση με θέμα: «Magna Grecia: Προς ένα μοντέλο ήπιας (πολιτισμικής) ανάπτυξης».
  6. «Ετερότητα και Κοινωνία». Διεθνές συνέδριο κοινωνιολογίας, Αθήνα, 7-10 Μαΐου 2003. Οργάνωση: Παν/μιο Αθηνών, ΕΚΚΕ, Σύλλογος Ελλήνων Κοινωνιολόγων κ.ά. Εισήγηση με θέμα: «Η παγκοσμιοποίηση ως Πολιτισμικό Φαινόμενο: Η Επιστημολογική Σημασία της Έννοιας της Άρνησης».
  7. Β' Διεθνής συνάντηση λαϊκού θεάτρου, Ζάκυνθος, 21-2-3/03. «Η έννοια του λαϊκού στη σύγχρονη κοινωνία του θεάματος: Θέατρο-κινηματογράφος-τηλεόραση». Οργάνωση: Περιφέρεια Ιονίων Νήσων. Εισήγηση με τίτλο: «Σύγχρονο λαϊκό θέατρο και περφόρμανς».
  8. Συνέδριο ιστορίας της τέχνης, 1/11/07-4/11/07, Θεσσαλονίκη. Οργάνωση: ΑΠΘ, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας – Τομέας Ιστορίας της τέχνης. Εισήγηση με τίτλο: «Απο το Μοντερνισμό στην Παγκοσμιοποίηση».

II. ΑΛΛΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

1. «Β' Εικαστικό Συνέδριο», Δεκέμβριος 1990, Αθήνα. Οργάνωση: ΕΕΤΕ. Εισήγηση με τίτλο: «Η διαλεκτική της ασυνέχειας». Δημοσιεύτηκε στα Πρακτικά, 1992, τόμος 2, σσ. 287-293.
2. «Ελληνική ταυτότητα και στρατηγική του ελληνισμού», 7-8 Ιουλίου 1994, Κομοτηνή. Οργάνω-

- ση: Ινστιτούτο Έρευνας και Πολιτικής Στρατηγικής. Εισήγηση με τίτλο: «Πολιτιστική πολιτική και φορείς πολιτιστικής πολιτικής». Δημοσιεύτηκε στα Πρακτικά με τον ίδιο τίτλο, εκδ. ΙΝΕΡΠΙΟΣΤ- ΓΝΩΣΗ, Σειρά «Βιβλιοθήκη Δημοσίου Διαλόγου για την Εθνική Στρατηγική», Νο 4, σσ. 222-230.
3. «Ελλάδα και μεσογειακός πολιτισμός» (διεθνές), 28-29 Οκτωβρίου 1994, Ρόδος. Οργάνωση: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δωδεκανήσου. Εισήγηση με τίτλο: «Η πολιτιστική πολιτική της Ελλάδας στη Μεσόγειο».
  4. 1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Λαϊκά δρώμενα: παλιές μορφές και σύγχρονες εκφράσεις», 25-27 Νοεμβρίου 1994, Κομοτηνή. Οργάνωση: Υπουργείο Πολιτισμού - Δήμος Κομοτηνής. Παρέμβαση: "Η μοντέρνα αντίληψη για τα δρώμενα". Δημοσιεύτηκε στα πρακτικά με τον ίδιο τίτλο, εκδ. ΥΠ.ΠΟ. - Δ/νση Λαϊκού Πολιτισμού, Αθήνα 1996, σσ. 219-221.
  5. «Γ' Συνέδριο Εικαστικών Τεχνών», 16-20 Μαΐου 1995, Αθήνα. Παρέμβαση με θέμα: «Να ξεπεραστεί η νεοφιλελεύθερη αντίληψη για την πολιτιστική πολιτική».
  6. «Μουσείο σύγχρονης τέχνης (ανοιχτός διάλογος)», 3 Μαΐου 1995, Αθήνα. Οργάνωση: *Τα νέα της τέχνης* - Εταιρεία Ελλήνων Τεχνοκριτών. Εισήγηση με τίτλο: «Ρέκβιεμ για το Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης».

***

1. «Πολιτισμός και περιβάλλον στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση». Δημερίδα στο Αγρίνιο από το Ινστιτούτο επιμόρφωσης του Ε.Κ.Δ.Δ. Εισήγηση: «Πολιτισμικό μοντέλο της εικαστικής παιδείας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση». 19/20-9-2003.
2. Διεθνές συνέδριο: «Σύγχρονη τέχνη και δημόσιος χώρος». Ημ. 10-12-05 έως 11-12-05. Οργανωτής: AICA Hellas (Ελληνικό Τμήμα της Διεθνούς Ένωσης κριτικών τέχνης). Χώρος: Ινστιτούτο Γκαίτε (Αθήνα). Εισήγηση: «Η γλυπτική στο δημόσιο χώρο: τέχνη αυτόνομη».
3. Δημερίδα «Η συνεισφορά των νέων τεχνολογιών σε μία ποιοτική πανεπιστημιακή εκπαίδευση», Οργάνωση Πανεπιστημίου Αιγαίου, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών, Π.Τ.Δ.Ε. Αί-

- θουσα Πολλαπλών Χρήσεων, 21-02-08. Εισήγηση: «Ειδικά θέματα προσέγγισης των εικαστικών τεχνών και τεχνολογία»
4. «2^η Ελληνογαλλική Συνάντηση, Δημόσιες πολιτικές για την εδαφική συνοχή και τη βιώσιμη ανάπτυξη: σε ποιο σημείο βρισκόμαστε στην περιοχή της Μεσογείου;», Αθήνα 16/17-05-2009, Γαλλικό Ινστιτούτο, Συμμετοχή στην IV Στρ. Τράπεζα «Εδαφική συνοχή, φυσική και καλλιτεχνική κληρονομιά στην κοινή θάλασσα: Ο πολιτισμός στην υπηρεσία της συνοχής». Συμμετοχή των Ν. Χιωτίνη, Ν. Σηφουνάκης, Γ. Βερνίκου, Ρ. Genet κ.α. Συντονιστής: Δ. Μωασά-ντης. Rapporteur: Η. Μπεριάτος.
  5. Δημερίδα «Πολιτισμός - επικοινωνία, παγκοσμιοποίηση», 08-09-09. Εισήγηση: «Προς ένα νέο σχέδιο επικοινωνίας: Σκεπτόμαστε με τον Χάμπερμας σκεπτόμαστε ενάντια στον Χάμπερμας;». Οργάνωση Ε.Κ.Π.Π. ΤΕΙ Ιόνιων Νήσων, Αργοστόλι – Κέφαλος. Εισαγωγή στην προβληματική της δημερίδας και κλείσιμο εργασιών.
  6. Ημερίδα *Εκπαίδευση και Χαρακτική*, 02-06-09, Πανεπιστήμιο Αιγαίου Π.Τ.Δ.Ε. (Διδ. Κλ. Δελμούζος – Μουσείο Νεοελληνικής τέχνης Δήμου Ρόδου). «Η χαρακτική μεταξύ καλών τεχνών και χειρωνακτικών τεχνών»
  7. «Διευρυμένα / απόλυτα πεδία». Διεθνής ημερίδα στα πλαίσια της εικαστικής πορείας στις Πρέσπες. Οργάνωση Πανεπιστήμιο Δ. Μακεδονίας, Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών (1^ο Εργαστήριο Ζωγραφικής), Δήμος Πρεσπών, 04-07-09, Εισήγηση: «Η διαδικασία διεύρυνσης του πεδίου των τεχνών ως βασική συνιστώσα του μοντέρνου σχεδίου στην εποχή της παγκοσμιοποίησης».

Θ/ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΑΜΕ ΚΑΙ ΕΙΧΑΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

I.

1. «Κουλτούρα και Τεχνολογία», 2-3 Δεκεμβρίου 1989, Χανιά, Πολυτεχνείο Κρήτης. Εκδόθηκαν τα πρακτικά από τις εκδόσεις Οργάνωση Ε.Π.Ο.Σ.
2. «Λογοτεχνία και Επανάσταση»*, Δεκ. 1990, Αθήνα – Οργάνωση Ε.Π.Ο.Σ.
3. «Ορθολογισμός και Γαλλική Επανάσταση»*, Δεκέμβριος 1991, Αθήνα - Οργάνωση: Ε.Π.Ο.Σ.

* Εκδόθηκαν τα πρακτικά από το περιοδικό *Ομπρέλα*.

II.

1. Οργάνωση από το Εργαστήριο Καλλιτεχνικής και Πολιτισμικής Παιδείας, Ημερίδα «Η τέχνη στο σχολείο», 08-11-2008, Ρόδος, Αίθουσα πολλαπλών χρήσεων / Κτίριο Κλεόβουλος.
2. Συνδιοργάνωση Εργαστήριο Καλλιτεχνικής και Πολιτισμικής Παιδείας του Π.Τ.Δ.Ε του Πανεπιστημίου Αιγαίου (Ρόδος), Διευθυντής καθηγητής Β. Φιοραβάντες – ΤΕΙ Ιονίων Νήσων, Δημερίδα: «Πολιτισμός – Επικοινωνία, παγκοσμιοποίηση», πρακτικά υπό έκδοση, Αργοστόλι (Κέφαλος), 08/09-05-09.
3. Ημερίδα «Προς τη νέα διακαλλιτεχνικότητα και διαπολιτισμικότητα με τη χρήση Νέας Τε-

χνολογίας», Ρόδος, 05-02-2011: Κτίριο Κλεόβουλος.

I/ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

I.

1. Μέλος της Οργανωτικής και Επιστημονικής επιτροπής του συνεδρίου, «Ο ορθολογισμός και η γαλλική επανάσταση», 1989, Αθήνα.
2. Μέλος της Οργανωτικής επιτροπής του συνεδρίου, «Ελληνική ταυτότητα και στρατηγική του Ελληνισμού», 2-8 Ιουλ. 1994, Κομοτηνή.

II.

1. Μέλος της Οργανωτικής επιτροπής του συνεδρίου «Η τέχνη ως θεμέλιο ανάπτυξης του XXI αιώνα». Οργάνωση: Σύλλογος Ν. Καλλιτεχνών Πάτρας, 15-7 Νοεμ. 2002.
2. Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Διεθνούς Συνεδρίου «Νησιωτισμός – Νησιωτοσύνη...», Ρόδος 6-8 Δεκ. 2002.
3. Μέλος της Επιστημονικής επιτροπής του συνεδρίου: «Magna Grecia...», 21-2/2/03.

Κ/ ΔΙΑΛΟΓΟΙ - ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

1. «Η θέση και ο ρόλος των κοινωνικών επιστημών στα προγράμματα σπουδών των τεχνικών Α.Ε.Ι.». Διάλογος με τους Α. Μπαλά, Θ. Βακαλιό κ.ά., Βλ. τα πρακτικά συνεδρίου «*Τεχνικό Παν/μιο και Ανάπτυξη*», 1990, τ. 2, σσ. 596-7.
2. «Απορίες της σύγχρονης κριτικής σκέψης». Διάλογος με την κ. Κ. Θεοφίλη, *Αλεξίσφαιρο*, ειδική έκδοση 1986-92, σσ. 138-145.
3. «Ας ξεφύγουμε από τη ελληνικότητα». Συζήτηση με τον κ. Β. Καλαμαρά, *Τα νέα της τέχνης*, τ. 6, Μάρτιος 1992, σελ. 8.
4. «Για μια νεοανθρωπιστική τέχνη». Συζήτηση με τους συντάκτες του *ΠΡIN*, Κυριακή 20 Μαρτίου 1994, σελ. 20.
5. «Ν' απεγκλωβιστεί η τέχνη από τον κυνισμό και το (νεο)συντηρητισμό». Συζήτηση με τους συντάκτες του *ΠΡIN*, Κυριακή 22 Μαΐου 1994, σελ. 20.
6. «Δυο βιβλία από τον Β. Φιοραβάντε για τη φιλοσοφία και το έργο του Κ. Ξενάκη». Διάλογος με την Α. Καρδουλάκι. *Τα νέα της τέχνης*, Νο 43, σελ. 25.
7. «Από την αισθητική και την κοινωνική φιλοσοφία προς την ανθρωπολογία». Διάλογος με τον Στ. Παπαδόπουλο. Περιλήφθηκε στη β' έκδοση του *Κριτική Θεωρία και Ανθρωπος*, Παπαζή-

σης, σσ.285-295.

***

1. «Λαϊκός πολιτισμός και παγκοσμιοποίηση», διάλογος με τον Β. Κάσσο, *Οικονομικός ταχυδρόμος*, 24-8-2002, σσ. 22-24.
2. «Μοντερνισμός και Διαπολιτισμικότητα», μουσείο Herakleidon (Αθήνα 2007). Διάλογος - Συζήτηση του Βασίλη Φιοραβάντε με τον Κωνσταντίνο Ξενάκη.

Λ/ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΑΛΟΓΟ

1. «Ο συμβιβασμός της "Λιμπερασιόν"», *Αντιθέσεις*, τ. 10, σ.σ. 86-7.
2. «Διάλογος για την κρίση των Α.Ε.Ι.», *Ελευθεροτυπία*, 25 Φεβρουαρίου 1997. Παρέμβαση με τίτλο: «Και η οικονομική πολιτική».
3. «Η Δυτική σκέψη δεν ανέχεται την ανυπακοή». Παρέμβαση για τους βομβαρδισμούς στην πρώην Γιουγκοσλαβία. *Ελευθεροτυπία*, 26-4-1999.

***

1. «Big αποδοκιμασία: "Μεγάλος Αδελφός" ή Μεγάλος Αδόλφος;». Παρέμβαση με τίτλο: «Λουστραρισμένο στρατόπεδο συγκέντρωσης», *Ελευθεροτυπία*, 8-9-2001, σελ. 18.
2. «Η ανεργία των νέων», *Το Βήμα*, 26-1-2002, σελ. Α39.
3. «Η απόφαση της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων διχάζει». Παρέμβαση με τίτλο, «Η απόφαση στη σωστή κατεύθυνση, να μην αναχθεί σε πανάκεια». *Ελευθεροτυπία*, 14-9-2002.

Μ/ ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΕΣ

1. Τερζάκης Φ., «Ιδεολογική κριτική και κοινωνικό κίνημα. Θέματα και ερωτήματα με αφορμή το έργο του Β. Φιοραβάντε», *Ενωσις*, τ.2, Φεβρουάριος 1988, Λευκωσία, σσ.20-23.
2. Ράπτης Μ.Ν., «Β. Φιοραβάντες: Ιδεολογική Κριτική και Αισθητική», *Νέο Επίπεδο*, τ.4, 1989, σσ. 81.
3. Θεοφίλη Κ., «Β. Φιοραβάντες: Ιδεολογική Κριτική και Αισθητική», *Αλεξίσφαιρο*, ειδική έκδοση, 1986-92, σσ. 315-322.
4. Καραντώνης Γ., «Η τραγική επικαιρότητα του μαρξισμού», *Κυριακάτικη Αυγή*, 25 Ιουλίου 1993, σελ. 14.
5. Μπαμπασάκης Γ.Ι., «Το ιδεώδες της επανάστασης και η μοντέρνα τέχνη», *ΠΡΙΝ*, Κυριακή 5 Σεπτεμβρίου 1993, σελ. 20.
6. «Αισθητική και μοντέρνα τέχνη». Αναλυτική θεώρηση επ' ευκαιρία του βιβλίου, *Εισαγωγή στην αισθητική και την ιστορία της μοντέρνας τέχνης, Τα νέα της τέχνης*, Νο 21, Σεπτέμβριος - Οκτώβριος 1993, σελ. 18.
7. Διζικιρίκης Γ., Κριτική για το *Εισαγωγή στην αισθητική και την ιστορία της μοντέρνας τέχνης*, *Νέα Κοινωνιολογία*, τ.19, σσ. 109-113.
8. «Αφαίρεση, τραγικότητα και μοντερνισμός στο έργο του Γ. Σκλάβου», *Τα νέα της τέχνης*, Ο-

- κτώβριος 1994, σελ. 21.
9. Τσατσούλης Δ., «Ένας τραγικός ορθολογιστής», (Βιβλιογραφικό σημείωμα για το Γ. Σκλάβος), *Το Βήμα*, 15 Ιανουαρίου 1995.
  10. Μαραγκού Μ., «Πρωτοποριακός και τραγικός», (Κριτική του Γ. Σκλάβος), *Ελευθεροτυπία*, 28 Ιανουαρίου 1995, σελ. 36.
  11. Φρυδά Στ., «Αισθητική: Βασίλης Φιοραβάντες, *Ιδεολογική κριτική και αισθητική*», *Νέα Κοινωνιολογία*, τ.20, 1995, σσ. 110-121.
  12. Δασκαλοθανάσης Ν., παρουσίαση του Γ. Σκλάβος, *The Art Magazine*, τ.16, Μάρτιος - Απρίλιος 1995, σελ. 98.
  13. Χριστάκης Λ., Σχόλιο για το Γ. Σκλάβος, *Δελτίο Κ.Π.Κ.Α.*, τ.2, Μάρτιος 1994, σελ. 8.
  14. Μαραγκού Μ., «Τα όρια της μοντέρνας δημιουργίας και ο Κ. Ξενάκης», *Ελευθεροτυπία*, 23 Σεπτεμβρίου 1995.
  15. «Εικαστική πρωτοπορία», *Ελευθεροτυπία*, 16 Ιουλίου 1995, σελ. 2.
  16. Παπαδάτος Γ., «Η μοναξιά και η στέρηση του αιώνα», *Διαβάζω*, Αρ. 374, Μάιος 1997, σσ. 130-131
  17. Ρουμελιώτης, Α. Εκτεταμένη αναφορά στην *Ελευθεροτυπία*, για τον Α. Τζιακομέττι, 8-4-1997, σ. 40.

***

1. Κακουριώτης Σπ.: «Ένας μοντερνιστής των δύσκολων καιρών». Εκτεταμένη αναφορά στο βιβλίο μας, *Τζιακομέττι*, Παπαζήσης, 2004, *ΑΥΓΗ*, 25-3-04, σ. 18.
2. Αποστόλου Α., «Σπάμε τα παιχνίδια μας να δούμε τι έχουν ... μέσα», βιβλιοκριτική για το *Τζιακομέττι*, *ΑΥΓΗ*, 15-4-04, σ. 23.

N/ ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ**A.**

1. Παπαδάτος Γ.: Παρουσίαση του *Μοντερνισμός και Κουλτούρα, Εκπαιδευτική Κοινότητα*, τ.26, 1994, σελ. 47.
2. Τζιαντζή Μ.: Παρουσίαση του *Γ. Σκλάβος, ΠΡΙΝ*, 17 Ιουλίου 1994, σελ. 21.
3. Παρουσίαση του *Κριτική Θεωρία και Ανθρωπος, Ελευθεροτυπία*, 10 Αυγούστου 1994.
4. Τσατσούλης Δ.: Παρουσίαση του *Μοντερνισμός και Κουλτούρα, Νέα Κοινωνιολογία*, τ.19, σσ. 106-107.
5. Δασκαλοθανάσης, Ν., «Τέχνη και γραφή». Παρουσίαση του *Κ. Ξενάκης...*, *The Art Magazine*, τ.21, Ιανουάριος - Φεβρουάριος 1996, σελ. 80.
6. Χοροσκέλης Δ.: Παρουσίαση του *Αρνητική πολιτισμική πράξη, Εξώστης*, 28 Ιουνίου 1996, τ.300, σελ. 4.
7. Χοροσκέλης Δ.: Παρουσίαση του *Αρνητική πολιτισμική πράξη, Νέα Κοινωνιολογία*, τ.22, σσ. 138-139.
8. Μοσχόπουλος Γ.Ν., «Τραγικός νεοέλληνας γλύπτης». Παρουσίαση του βιβλίου *Γ. Σκλάβος...*, *Νέα Κοινωνιολογία*, τ.22, σσ. 142-144.

9. Κόκκινος Γ.: Παρουσίαση του *Κοινωνική αισθητική και διαπολιτισμικότητα, Σύγχρονα Θέματα*, τ.64, Δεκέμβριος 1997, σσ. 142-143.

B.

1. Μαραγκού Μ.: Παρουσίαση του *Σύγχρονης πολιτισμικής θεωρίας, Ελευθεροτυπία*, 1-4-2002, σ. 3.
2. *Ελευθεροτυπία - Βιβλιοθήκη*, σ. 13, παρουσίαση του *Σύγχρονης πολιτισμικής θεωρίας*, 5-4-2002.
3. Α. Μαυρομιχάλη, *Τζιακομέτι* (εκδ. Παπαζήση), *Τα νέα της τέχνης*, Νο 132, Δ. 04, σ. 17.
4. *Ελευθεροτυπία*, 27-02-2004, σελ.30, παρουσίαση του *Τζιανκομέτι*, εκδόσεις Παπαζήση.
5. Σπ. Α. Γεωργίου, «Ανοιχτός διάλογος για την τέχνη», *highlights T.25*, 2005 (σ. 169), κριτική/βιβλίο παρουσίαση – κριτική της συλλογής *Τέχνη, πολιτισμός, παγκοσμιοποίηση* (Επ. Β. Φιοραβάντες), εκδόσεις Παπαζήση, Τ.Ι.

Γ.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΑΛΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

1. Παρουσίαση του βιβλίου του Σπ. Μπεκατώρου, *Η φυγή της θυγατέρας μου*, με τη συμμετοχή των κ.κ. Σ.Αράβου – Παπαδάτου, Γ.Α. Μεταξά κ.α. Αίθουσα του ξενοδοχείου Mediteranee, Λειβαθώ Κεφαλληνίας, 2009.

Ξ/ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟ ΜΑΣ

I. ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΣΕ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

1. Η βιβλιογραφία του Μεταπτυχιακού Προγράμματος του Τμήματος Αρχιτεκτόνων του Ε.Μ.Π.
2. Ομ. Καθ. Ανδριόπουλος, *Ιστορία των αισθητικών θεωριών*, Καρδαμίτσας, τ. I και II.
3. Ε-περιοδικό τέχνης και τεχνολογίας, *artizine*, τ. 10, άνοιξη 2001. (*Αρνητική, πολιτισμική πράξη, Παπαζήσης, Εισαγωγή στην αισθητική και την ιστορία της τέχνης, Παρουσία, Κριτική θεωρία και άνθρωπος, Παπαζήσης, Μοντερνισμός και κουλτούρα, Παπαζήσης*).

II. ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΣΕ ΚΕΙΜΕΝΑ ΜΑΣ

Έχουν κάνει εκτενείς αναφορές και μάλιστα κατ' επανάληψη οι:

1. Α. Πατρώνης στο αφιέρωμα της *N. Κοινωνιολογίας* για την Σχολή της Φρανκφούρτης.

2. Γ. Παπαδάτος, βιβλιοκριτικός και ποιητής (περισσότερες φορές).
3. Α. Τζούμα σε υπό δημοσίευση κείμενό της στο περ. *Αλως στο Ιδεολογική κριτική και αισθητική* και σε άλλα κείμενά μας.
4. Ξ. Κοντιάδης στο *Ιδεολογική Κριτική και Αισθητική* στη διδακτορική διατριβή του.
5. Δ. Αγραφιώτης (*Πολιτιστικές αβεβαιότητες*, Ελλ. Γράμματα) στο κείμενό μας, «Μοντερνισμός και μεταμοντερνισμός...».
6. Χρ. Χρήστου, «Κ. Ξενάκης», στον κατάλογο του Ιδρύματος Ελληνικού Πολιτισμού, σσ. 11-28. Αναφορά στο κείμενό μας για τον ίδιο καλλιτέχνη.
7. Γ. Χατζηκωνσταντίνου στο τελευταίο βιβλίο του, *Στα δεσμά του μυθοποιημένου οικονομικού παραδείγματος*, Ελληνικά Γράμματα, σειρά Κριτική Διεπιστημονική Βιβλιοθήκη.
8. Ι. Λαλιώτου στο υπό δημοσίευση κείμενό της «Εισαγωγή στις πολιτισμικές σπουδές...».
9. Α. Μαστρογιάννη στην διατριβή της, με τίτλο *Η επίδραση του ιμπρεσιονισμού στην μοντέρνα τέχνη. Αναφέρεται στη Εισαγωγή στην αισθητική και την Ιστορία της μοντέρνας τέχνης*, Παρουσία.
10. Στ. Καλλιμάνης στο Thesis για το Πτυχίο Master of Arts στο Πανεπιστήμιο του Κόβεντρι (1998).
11. Κ. Χριστοφοράτος στο Thesis για το πτυχίο Master of Arts, School of Education, New York University (1996).
12. Γ. Πανούσης στα άρθρα του:
  - «Ο κύκλος των χαμένων εγκληματολογικών υποθέσεων ή πολλές εγκληματολογίες ζητούν θεωρία», στο *Φιλοσοφία, επιστήμη και πολιτική*, τόμος προς τιμή του ομότιμου καθ. Ε. Μπιτσάκη, εκδ. Τυποθύτω-Δαρδανός, σσ. 301-314.
  - «Η εγκληματολογική έρευνα. Από την ηθικοποίηση στην αυτοματοποίηση;». Προδημοσίευση για τον τιμητικό τόμο καθ. Ι. Δεληγιάννη, *Χρονικά έργα εγκληματολογίας*, Νομ. Σχ. Παν/μίου Θράκης, τ. 1, 1991, σσ. 7-33, αναφέρεται στο *Εισαγωγή στην αισθητική...* (Παρουσία).

***

1. Ζ. Παπαδημητρίου, στο *Κριτική θεωρία και άνθρωπος* (Παπαζήσης). Βλ. Ζ. Π., «Η Σχολή της Φρανκφούρτης και η επικαιρότητα της κριτικής θεωρίας», *Καθ' οδόν*, τ. 16, Ιούλιος 2000.
2. Ε. Μαυρομάτης («Κ. Ξενάκης: Εισαγωγή στην οπτική ανάγνωση» - πρόλογος στον κατάλογο *Κ. Ξενάκης*, Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Ο.-Ν. 2003) στο κείμενο μας *Κ. Ξενάκης Η βίωση των ορίων της μοντέρνας δημιουργίας* (Παρουσία). Ο Ε. Μαυρομάτης αναφέρεται πέντε φορές (σσ. 33-5) στο κείμενό μας αυτό για διαφορετικά εννοείται θέματα. Νέα αναφορά από τον Ε. Μαυρομάτη στο ίδιο κείμενο, Ε. Μαυρομάτης, «Το μανιφέστο του κήπου», *Καλοκαίρι* 2004.
3. Κ. Γουλιάμος στο *Ιδεολογική κριτική και αισθητική*, εκδ. Πράξις. (*Ιερές πλάνες*, εκδ. Γαβριηλίδη, Αθήνα 2004).
4. Ε. Αλεξάκη, στο *Συλλογή Εμφιετζόγλου*, κατάλογος για την αντίστοιχη έκθεση, ΠΓ-11 10-12-04 στο Κέντρο Τεχνών Χαλανδρίου. Αναφορά στο *Στέρης*, Αρμός.
5. Γ. Σίγουρος, *Ανακαλύπτω τα μυστικά της ζωγραφικής*, Κέδρος, αναφορά στο, *Εισαγωγή στην Αισθητική και την Ιστορία της Μοντέρνας Τέχνης*, Παρουσία, Αθήνα, 1993.
6. Ε. Μαυρομάτης, «Θεσμοί της σύγχρονης καλλιτεχνικής δημιουργίας...», διάλεξη, Αθήνα 17-09-05, Βυζαντινό μουσείο, Οργάνωση: Σύλλογος φίλων του Εικαστικού Επιμελητηρίου. Αναφορά στην «Τέχνη, πολιτισμός, παγκοσμιοποίηση» (επιμέλεια Β.Φ.), Παπαζήσης, 2005, Αθήνα, *Λόγος περί Τέχνης* (δ/νση Β.Φ.), Αθήνα 2003, τ. Α, 2003.
7. Χ. Κατσούλης, «Για μια κριτική προσέγγιση της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης», στο συλλ. *Γλώσσα πολύτροπος*, Έψιλον, σσ. 29 –50. Αναφορά στη *Κοινωνική αισθητική και διαπολιτισμικότητα*, Ελλ Γράμματα, το οποίο συμπεριλήφθη στη *Θεωρία πολιτισμού*, Τ. ΙΙ, Ψηφίδα.
8. Κ.Κεραμάρης, «Μοντερνισμός και Μεταμοντερνισμός», τρεις αναφορές στο βιβλίο μας, *Εισαγωγή στην Αισθητική και την Ιστορία της Μοντέρνας Τέχνης*, Παρουσία, Αθήνα 1993, σελ. 130, σελ. 112, σελ. 131. Νέα αναφορά από τον ίδιο συγγραφέα αμέσως μετά για το θέμα της βιομη-

χανίας της κουλτούρας.

9. File//D:\stations5\Κεραμάνης Κανάρης – Μοντερνισμός και Μεταμοντερνισμός.htm, 8/6/2006

10. Η Π.Κοντούρη στη διδακτορική της διατριβή, με τίτλο, «M. Rothko», αναφέρεται σε περισσότερα από τα βιβλία μας.

11. Γ. Γιάνναρης, «Μεταμοντερνισμός», εργασία στο μάθημα «Εισαγωγή στη φιλοσοφία της τέχνης και της κουλτούρας», εαρινό εξάμηνο 2009. Αναφορές στην Κριτική θεωρία και άνθρωπος, Παπαζήσης

12. Ψηφιακή εφημερίδα, κείμενο της Σ.Αρβού – Παπαδάτου, παρουσίασης της διημερίδας «Πολιτισμός – Επικοινωνία – παγκοσμιοποίηση», 08/09-05-09, Συνδιοργάνωση Εργαστήριο Καλλιτεχνικής και Πολιτισμικής Παιδείας του Πανεπιστημίου Αιγαίου με το ΤΕΙ Ιονίων Νήσων. (Αργοστόλι - Κέφαλος)

13. Ιφ. Βαμβακίδου, εκτενής αναφορά στο βιβλίο μας, *Θεωρία Πολιτισμού*, Ψηφίδα, στη εισήγησή της, «Διάλογος με το έργο του Β. Φιοραβάντε, *Θεωρία πολιτισμού*, στη διημερίδα, «Πολιτισμός – επικοινωνία, παγκοσμιοποίηση

Ο/ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΜΑΣ

- «Σύγχρονα κινήματα κριτικής». Σπίτι της Κύπρου, Νοέμβριος 1987, Αθήνα. Παρουσίαση της *Ιδεολογικής κριτικής και αισθητικής* από τους κ.κ. Α. Παγουλάτο και Μ. Ράπτη. Οργάνωση: Ε.ΠΟ.Σ.

- Α. Τζακομέττι: *Υπαρξιακή Αγωνία ή οι Κρίσιμες Αντιθέσεις του Μοντερνισμού*. Παρουσίαση από την Μ. Μιχαηλίδου, πρώην Διευθύντρια του Υπουργείου Πολιτισμού στο βιβλιοπωλείο Κέδρος στις 28 Ιανουαρίου 1998.

***

ΧΩΡΟΣ – ΦΟΡΕΑΣ ART – ACT

1. Παρασκευή 21 Οκτωβρίου 2005. «Παγκοσμιοποίηση και Τέχνη». Στρογγυλό τραπέζι Ι. για

το Θεωρία πολιτισμού, Τ.Ι. και ΙΙ, Ψηφίδα.

Χ. Δαραδήμος, Γλύπτης, τ. Πρόεδρος Ε.Ε.Τ.Ε., Δ. Δημητρίου, Εικαστικός Καλλιτέχνης, Μ. Μαυρομαμάτης, Καθηγητής Ιστορίας Τέχνης, Φίλιππος Νικολόπουλος, Καθηγητής Κοινωνιολογίας.

2. Δευτέρα 7 Νοεμβρίου 2005. Στρογγυλό τραπέζι ΙΙ. Συμμετείχαν:

Χ. Δαραδήμος, Γλύπτης, τ. πρόεδρος Ε.Ε.Τ.Ε., Δ. Δημητρίου, Εικαστικός Καλλιτέχνης, Μ. Μαυρομαμάτης, Καθηγητής Ιστορίας Τέχνης, Φίλιππος Νικολόπουλος, Καθηγητής Κοινωνιολογίας,

Κ. Σταυρόπουλος, Κριτικός Τέχνης.

ΙΙ/ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τα περισσότερα από τα βιβλία μας προτείνονται και διατίθενται κατά καιρούς, ως πανεπιστημιακά συγγράμματα σε διάφορα τμήματα ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας μας από πολλούς συναδέλφους. Ενδεικτικά αναφέρουμε τους: Ν. Μεταξά, Μ. Καμπουροπούλου, Α. Στεφανίδου, Α. Μπρουσινόβαλη, Γ. Ράπτη, Α. Μουρίκη, Α.Τζαβάρα, Δ. Μπέσσα, κ.ά.

P/ ΕΠΙΒΛΕΨΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ, ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΚΛΕΚΤΟΡΙΚΑ, ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΑ κ.ά.**A.**

Έχω επιβλέψει πλήθος διπλωματικών εργασιών στα Παιδαγωγικά Τμήματα του Πανεπιστημίου Αιγαίου, καθώς και σε άλλες Σχολές, Τμήματα και Μεταπτυχιακά προγράμματα. Έχω υπό την εποπτεία μου τέσσερις υποψήφιους διδάκτορες, συμμετέχω δε ως μέλος σε ένα επίσης σημαντικό αριθμό επιτροπών παρακολούθησης διδακτορικών.

B.

1. Ανακήρυξη Διδάκτορα Ιστορίας της Τέχνης της κας Α. Μαστρογιάννη, μετά από συγγραφή εργασίας με τίτλο: «Η επίδραση του ιμπρεσιονισμού στη σύγχρονη τέχνη». Πανεπιστήμιο Αιγαίου ΠΤΔΕ. Ημ. υποστήριξης: 25/05/05.

2. Ανακήρυξη Διδάκτορα Ιστορίας της Τέχνης της κας Π. Κουντούρη, μετά από συγγραφή εργασίας, υπό την επίβλεψή μας, με τίτλο: «Ρόθκο». Πανεπιστήμιο Αιγαίου ΠΤΔΕ. Ημ. υποστήριξης: 05-03-08.

3. Επιβλέπω 5 Διδακτορικές Διατριβές με θέματα τον Στάμο, τη Μινιμαλιστική μουσική, τη Χαρακτική κ.α.

Γ.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΚΛΕΚΤΟΡΙΚΑ ΣΩΜΑΤΑ ΑΛΛΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ

Έχω οριστεί ή επιλεγεί μέλος εισηγητικών επιτροπών και εκλεκτορικών σωμάτων σε διάφορα Παν/κά Τμήματα. Ενδεικτικά αναφέρω:

1. Το Εκλεκτορικό Σώμα για τη «Μουσικολογία» στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο (1996).
2. Το Εκλεκτορικό Σώμα και την Εισηγητική επιτροπή του για τη μονιμοποίηση του Επίκουρου Καθηγητή κ. Π. Καρακατσάνη στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Αντικείμενο: «Φιλοσοφία». Ημερομηνία συνεδρίασης εκλεκτορικού: 10 Ιανουαρίου 1998
3. Το εκλεκτορικό σώμα και την Εισηγητική επιτροπή του για την εκλογή του Γ. Ζερβού στη βαθμίδα του Επίκουρου καθηγητή (Άνοιξη 2002), στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Παν/μίου Αθηνών. Αντ. «Μουσικολογία».
4. Την Εισηγητική Επιτροπή και το Εκλεκτορικό σώμα για την εκλογή στη βαθμίδα του λέκτορα της Μ. Καμπουροπούλου (2004).
5. Το Εκλεκτορικό Σώμα για τη μονιμοποίηση της Ε. Γεωργιτσογιάννη στο αντικείμενο «Πολιτισμός», βαθμίδα Επίκουρης Καθηγήτριας, Χαροκόπειο Παν/μιο. (Εκλογή: Άνοιξη 2004).
6. Την εισηγητική επιτροπή και μέλος του εκλεκτορικού σώματος για την εκλογή στο αντικείμενο «Ιστορία τέχνης», (βαθ. Επίκουρου ή λέκτορα) στο Τ.Σ.Π. και Σ. του Παν/μίου Αιγαίου στη Σύρο. (Αρχές 2004). (Εκλογή: Σεπτέμβριος 2004).
7. Τα εκλεκτορικά σώματά του Τμ. Μουσικών Σπουδών του Παν/μίου Αθηνών για τη μονιμο-

ποίηση του Γ. Ζερβού και για την εξέλιξη σε επίκουρο του Ι. Παπαθανασίου.

8. Το Εκλεκτορικό σώμα, για το αντικείμενο «Ιστορία και πολιτισμός στην εκπαίδευση» στο Π.Τ.Δ.Ε. του Παν/μίου Δ. Μακεδονίας - Φλώρινα, για τη βαθμίδα του Αν. Καθηγητή. Συνεδρίαση εκλεκτορικού σώματος: 6-6-06.

9. Την Εισηγητική επιτροπή του εκλεκτορικού σώματος στο Π.Τ.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Δ. Μακεδονίας για την πλήρωση μιας θέσης Δ.Ε.Π. στην βαθμίδα του Επίκουρου καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο, «Νεότερη Ελληνική Ιστορία και Πολιτισμός». Συνεδρίαση εκλεκτορικού σώματος: 9-6-06.

10. Μέλος της Εισηγητικής επιτροπής και του Εκλεκτορικού σώματος για την εξέλιξη στην βαθμίδα του Επίκουρου, Γιάννη Λαζαράτου, και στο αντικείμενο, *Ερμηνευτική της μετάφρασης*. Τμήμα *Μετάφρασης*, Ιόνιο Πανεπιστήμιο. Ημερομηνία συνεδρίασης του Εκλεκτορικού σώματος, 29 – 9 – 2006.

11. Μέλος της Εισηγητικής επιτροπής και του Εκλεκτορικού σώματος για τη μονιμοποίηση στη θέση της επίκουρης καθηγήτριας κας. Α. Μουρίκη στο Πανεπιστήμιο Πατρών στο Τμήμα Προσχολικής Αγωγής. Ημ. 21/09/07.

12. Μέλος του εκλεκτορικού σώματος για την εκλογή σε βαθμίδα Αναπληρωτή Καθηγητή στο γνωστικό αντικείμενο «Τουρκική γλώσσα, λογοτεχνία, στοιχεία πολιτισμού» στο Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Δ. Μακεδονίας (Φλώρινα), ημ: 01-02-08.

13. Μέλος της Τριμελούς Εισηγητικής Επιτροπής και του Εκλεκτορικού Σώματος για τη μονιμοποίηση του επίκουρου Μ. Τσέτσου στο αντικείμενο «Αισθητική της Ευρωπαϊκής Μουσικής», συν. Εκλ.Σ.: 23-10-08.

14. Ορισμός μου ως πρώτο αναπληρωματικό μέλος του Εκλογικού σώματος στο αντικείμενο «Αισθητική» του Πανεπιστημίου Πατρών, Τμήμα Φιλοσοφίας, Ημερομ. 06-04-09.

15. Ορισμός Αν. Εκλ. Στο εκλ. Σ. του Τμήματος Βαλκανικών Σπουδών στο αντικείμενο «Σερβική γλώσσα και Φιλολογία με έμφαση στην Εκπαίδευση και τον Πολιτισμό». Ημερομ. 16-

02-09. Βαθμός Λέκτορα.

16. Ορισμός Αν. Εκλ. Στο εκλ. Σ. του Τμήματος Βαλκανικών Σπουδών στο αντικείμενο «Ρουμανική Γλώσσα και Φιλολογία με έμφαση στην εκπαίδευση και τον Πολιτισμό». Ημερομ.

16-02-09. Βαθμός Λέκτορα.

17. Ορισμός τακτικού μέλους του Εκλ. Σώματος στο ΤΕΙ Ιόνιων Νήσων, Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας, αντικείμενο: ιστορία, πολιτισμός και πολιτισμική εκπαίδευση. Προεκλ. Και Εισ. Επιτροπής του Τμήματος Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ιόνιου Πανεπιστημίου, Βαθμός Αναπληρωτή Καθηγητή.

18. Ορισμός αναπληρωματικού μέλους του Εκλογικού Σώματος για το αντικείμενο «Νεωτε- ρικός Ευρωπαϊκός Πολιτισμός». Ορισμός μέλους στην εισ. Επιτροπή. Συνεδρίαση Γ.Σ. 25-06- 2008. Βαθμός Επίκουρου.

19. Αναπληρωματικό Μέλος του Εκλογικού Σώματος του Τμήματος Βαλκανικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Δ. Μακεδονίας, στο αντικείμενο «Αισθητική και θεωρία του Πολιτισμού». Ορισμός μέλους της Εισ. Επιτροπής Ημερομ. 26-06-08. Βαθμός Λέκτορα.

20. Ορισμός μέλους του Εκλογικού Σώματος για το αντικείμενο «Λαογραφία» στη βαθμίδα του Επίκουρου καθηγητή στο Π.Τ.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Ημερομ. Συνεδρίασης Εκ.Σ.:28-05-09

21. Ορισμός μέλους του Εκλογικού Σώματος του Πανεπιστημίου Κρήτης του Τμήματος Φι- λосоφικών και Κοινωνικών Σπουδών, για το αντικείμενο «Αισθητική και φιλοσοφία της τέ- χνης». Ημερομ. Συνεδρίασης Εκλογικού Σώματος 19-09-07. Βαθμός Λέκτορα.

Δ.

1. Ήμουν μέλος της τριμελούς επιτροπής παρακολούθησης της διδακτικής διατριβής της Α. Γιάγκου στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων του Ε.Μ.Π. Υποστ. Ιούνης 1998.

2. Ήμουν μέλος της Τριμελούς Επιτροπής παρακολούθησης της διδακτορικής διατριβής του κ. Μ. Αναστασιάδη, με θέμα την Εικονογράφηση των σχολικών βιβλίων. Υποστήριξη διατριβής:

Τρίτη 19-4-05. Π.Τ.Δ.Ε. Παν. Αιγαίου Ρόδος.

**Σ/ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΝΕΩΝ ΘΕΣΜΩΝ, ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΜΕΛΕΤΩΝ**

I

1. «Σχέδιο επιμορφωτικών μαθημάτων και σεμιναρίων για στελέχη πολιτιστικών δραστηριοτήτων». *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, τόμος Δ', τεύχος 15, Δεκέμβριος 1994, σσ. 221-223.
2. Πρόταση για την ίδρυση «Σχολής Τεχνών και Πολιτισμού», *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, τ. 18, 1996, σσ. 183-201.
3. Πρόταση για τη δημιουργία Δικτύου: «Ελληνικός πολιτισμός – Μεσόγειος και διαπολιτισμικότητα», *Κυριακάτικη Αυγή*, 31-3-1996.

II

1. «Οι πολιτισμικές αλλαγές της ελληνικής κοινωνίας και οι επιπτώσεις τους στην εκπαίδευση» στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ - έρευνα (Δεκέμβριος 1997).
2. «Διεθνές Κέντρο Προσωκρατικής Φιλοσοφίας». Μετά από εισήγησή μου στο Π.Τ.Δ.Ε. έγινε αποδεκτή η πρόταση αυτή, και στη συνέχεια η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου τη διαβίβασε στο ΥΠ.Ε.Π.Θ.
3. «Δίκτυο: Απορρύθμιση - Παγκοσμιοποίηση - Ενιαιοποίηση». Πρόταση στο Π.Τ.Δ.Ε., η οποία έγινε αποδεκτή αλλά δεν προχώρησε η υλοποίησή της, διότι το δίκτυο των Πανεπιστημίων Θράκης - Αιγαίου - Κύπρου, στο οποίο την ενέταξε η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Αιγαίου, υπολειτουργεί. Αναζητώ νέο τρόπο προώθησης αυτής της πρότασης.

III

1. Υποβολή το καλοκαίρι του 2003 Τεχνικού δελτίου στο Π.Ε.Π Ιονίου (μέτρο 1.4.δ.) για έκδοση τεσσάρων τόμων μεγάλου σχήματος με έγχρωμες φωτογραφίες και τη διοργάνωση συμποσίου στο Αργοστόλι για τη ζωή και το έργο των Στέρη, Σκλάβου, Ζερβού και Βαλσαμάκη.
2. Υποβολή πρότασης στην Ε.Ε., D.G10 (Φθινόπωρο 2003) για τη μελέτη του θεσμού «Πόλεις Πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης», 1994-2003.
3. Υποβολή πρότασης στο Υπουργείο Αιγαίου το Φθινόπωρο του 2003 σε συνεργασία με το Δημοτικό Μουσείο Καβάλας και το Παν/μιο Κύπρου για την χρηματοποίηση έκδοσης ενός τόμου τον λαϊκό πολιτισμό της Θράκης, του Αιγαίου και της Κύπρου. Πρόγραμμα: Θράκη – Αιγαίο – Κύπρος 2003-2005.
4. Υποβολή πρότασης σύστασης ερευνητικής ομάδας και οργάνωση έρευνας στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ, μέτρο 2.2, «Πυθαγόρας: Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Παν/μιο/ΕΕΟΠ», Νοέμβρης 2003 με τίτλο: «Παγκοσμιοποίηση και τέχνη: Μεθοδολογικές και επιστημολογικές προκείμενες μιας σύγχρονης και σφαιρικής διεπιστημονικής αισθητικής θεώρησης. Οι παιδαγωγικές διαστάσεις-διδασκτικές εφαρμογές στην εκπαίδευση».
5. Υποβολή πρότασης στα πλαίσια της Κ.Π. Interreg III, Ελλάδα-Κύπρος, με τίτλο, «Ανάδειξη

και προβολή σύγχρονων πολιτισμικών μορφών και μορφών του λαϊκού πολιτισμού της Δωδεκανήσου και της Κύπρου στην εποχή της παγκοσμιοποίησης – Λαϊκές τέχνες».

Τ/ ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Μέχρι τώρα έχω συντάξει έναν αξιόλογο αριθμό συστατικών επιστολών σε πρώην φοιτητές μας, καθώς και σε φοιτητές και καλλιτέχνες αποφοίτους άλλων Πανεπιστημιακών Τμημάτων, για να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Άλλοι απ' αυτούς έχουν αποκτήσει το μεταπτυχιακό δίπλωμά τους με επιτυχία, άλλοι είναι σε διαδικασία ολοκλήρωσης, ενώ μερικοί συνεχίζουν τις σπουδές τους για απόκτηση διδακτορικού, είτε στην Ελλάδα είτε στο εξωτερικό.

Υ/ ΜΕΓΑΛΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

1. Έρευνα, μελέτη, καταγραφή και προβολή των κοινών πολιτισμικών παραδόσεων της Επτανήσου, της Δυτικής Ελλάδας και της Απουλίας. Κοινό διασυνοριακό πρόγραμμα των Νομαρχιών Κεφαλληνίας, Λευκάδας, Λέτσε και της ETANAM (Αναπτυξιακή εταιρεία της Ν. Πρέβεζας). Αρχηγός εταίρος: Νομαρχία Κεφαλληνίας. Κοινοτική Πρωτοβουλία Interreg III, Ελλάδα-Ιταλία. Μέτρο: 3.2 Β'. Επιστημονικός Σύμβουλος: Β.Φιοραβάντες.

2. Έρευνα, μελέτη, καταγραφή και προβολή των κοινών μουσικών παραδόσεων της Επτανήσου, της Δυτικής Ελλάδας και της Απουλίας. Κοινό διασυνοριακό πρόγραμμα των Νομαρχιών Κεφαλληνίας, Λευκάδας, Λέτσε και της ETANAM (Αναπτυξιακή εταιρεία της Ν. Πρέβεζας). Αρχηγός εταίρος: Νομαρχία Κεφαλληνίας. Κοινοτική Πρωτοβουλία Interreg III, Ελλάδα-Ιταλία. Μέτρο: 3.2 Β'. Επιστημονικός Σύμβουλος: Β.Φιοραβάντες (δεν πραγματοποιήθηκε για οικονο-

μικούς λόγους).

Φ / ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Στα πλαίσια των μαθημάτων, σεμιναρίων κτλ., εκτός από τα βιβλία που προτείνουμε στους φοιτητές, την βιβλιογραφία γενικότερα που έχουμε ετοιμάσει και την οποία ενημερώνουμε συνεχώς, στους φοιτητές μας παρέχουμε και τη δυνατότητα να μελετήσουν ένα σημαντικό όγγο σημειώσεων μας.

Εντελώς επιγραμματικά αυτές καλύπτουν τα θεματικά πεδία:

- 1) Ιστορία της μοντέρνας τέχνης
- 2) Σύγχρονη πολιτισμική θεωρία
- 3) Αισθητική
- 4) Φιλοσοφία και κοινωνιολογία της τέχνης και της κουλτούρας.
- 5) Παγκοσμιοποίηση και πολιτισμός: Αισθητική, μετα-αισθητική, μετακριτική.

6) Πολιτιστική διοίκηση και ανάπτυξη.

7) Πολιτιστική πολιτική.

8) Διαπολιτισμικότητα, διασυννοριακότητα και πολιτιστική ανάπτυξη.

Ένα σημαντικό μέρος από τις σημειώσεις αυτές με πλούσιο έγχρωμο υλικό έχει εισαχθεί στο διαδίκτυο (site: vista) στα πλαίσια της αναβάθμισης του προγράμματος σπουδών που χρηματοδοτείται από το ΕΠΕΑΚ. Οι φοιτητές μας έχουν ήδη ελεύθερη πρόσβαση σ' αυτό το υλικό.

Χ/ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

- G. Limbour, «Το χωνευτήρι γύψου του Α. Τζιακομέττι», *Θέματα Εικαστικών Τεχνών*, τ. 4, Μ.-Α. 1988, σσ. 65-6.

Ψ / ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Βιβλιοθήκες εκπαιδευτικών ιδρυμάτων

Κολλέγιο Αθηνών

Φιλοσοφία, ψυχολογία - Φιοραβάντες, Βασίλης_Κοινωνική θεωρία και αισθητική /

Βασίλης Φιοραβάντες - Αθήνα : Αρμός, c1999 - 420 σελ.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Φιοραβάντες, Βασίλης, 1952 - Κριτικά πολιτισμικά μοντέλα/

Βασίλης Φιοραβάντες - Αθήνα : Ελληνικά Γράμματα, 1999 -

278 σελ. ISBN: 960-344-786-2

Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών Αθήνας

Ιστορία - Φιοραβάντες, Βασίλης, 1952 - Θεωρία Πολιτισμού / Βασίλης Φιοραβάντες -

Αθήνα : Ψηφίδα, 2004 - 568 σελ. 523 σελ.

ISBN: 960-8295-10-6 τόμ. Α΄

ISBN: 960-8295-16-5 τόμ. Β΄

Καλλιτέχνες, Έλληνες - Φιοραβάντες, Βασίλης, 1952- Στέρης / Βασίλης Φιοραβάντες -

Αθήνα : Αρμός, c2001 - 201 σελ.

ISBN: 960-527-164-8

Καλλιτέχνες, ξένοι

Κινηματογράφος

Κοινωνικές επιστήμες - Φιοραβάντες, Βασίλης, 1952 - Κριτικά πολιτισμικά μοντέλα/

Βασίλης Φιοραβάντες - Αθήνα : Ελληνικά Γράμματα, 1999 -

278 σελ. (Κριτική διεπιστημονική βιβλιοθήκη)

ISBN: 960-344-786-2

Πάντειο Πανεπιστήμιο

Κουλτούρα και θεσμοί - Κοινωνική ανθρωπολογία

- Φιοραβάντες, Βασίλης, 1952-Κριτικά πολιτισμικά μοντέλα / Βασίλης Φιοραβάντες. - Αθήνα :
Ελληνικά Γράμματα, 1999. - 278 σελ. (Κριτική διεπιστημονική βιβλιοθήκη) ISBN: 960-344-786-2

- Φιοραβάντες, Βασίλης, 1952-Κοινωνική θεωρία και αισθητική / Βασίλης Φιοραβάντες. - Αθήνα :
Αρμός, c1999 - 420 σελ.

Σοσιαλισμός - Κουμμουνισμός - Φιοραβάντες, Βασίλης, 1952-Ιδεολογική κριτική και

αισθητική/Βασίλης Φιοραβάντες - Αθήνα : Παρουσία

1992 - 179 σελ.

Πανεπιστήμιο Πειραιά

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων-Φιλοσοφική Σχολή- Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας

1. Φιοραβάντες, Βασίλης, «Εισαγωγή στην αισθητική και την ιστορία της μοντέρνας τέχνης»,

Αθήνα, Παρουσία, 1993, σ. 189

2. Φιοραβάντες, Βασίλης, «Ας ξεφύγουμε από την ελληνικότητα», *Τα νέα της Τέχνης*, 6 (1992), σ. 8

3. Φιοραβάντες, Βασίλης, «Η αισθητική ως σύστημα – αντισύστημα», *Ουτοπία*, 2 (1992), σ. 61-74

4. Φιοραβάντες, Βασίλης, «Ιδεολογική κριτική και αισθητική», Αθήνα, Παρουσία, 1992, 179 σ. 5

5. Φιοραβάντες, Βασίλης, «Ο Σκλάβος, τα Επτάνησα, ο μοντερνισμός», Πρακτικά Ε΄ διεθνούς Πανιωνίου Συνεδρίου, Τόμος Γ΄, Διεθνές Πανιώνιο Συνέδριο, Αργοστόλι – Ληξούρι, 1991, σ. 269-277

6. Φιοραβάντες, Βασίλης, «Από τον Γκράμσι στον Μαρκούζε», Πρακτικά Συμποσίου, *Κουλτούρα και Τεχνολογία*, Χανιά, 1990, σ. 57-68

7. Φιοραβάντες, Βασίλης, Πρακτικά Συμποσίου, *Κουλτούρα και Τεχνολογία*, 1987, Αθήνα, Praxis / Παρουσία, 1990, σ. 219

8. Φιοραβάντες, Βασίλης, «Ανορθολογισμός και νεοσυντηρητισμός. Μία απάντηση στον Κορνήλιο Καστοριάδη», *Ελευθεροτυπία*, 5/3/1989, σ. 47

9. Φιοραβάντες, Βασίλης, «Μοντερνισμός και μεταμοντερνισμός, ή προς μία ριζοσπαστική κριτική του μεταμοντερνισμού», *Θέσεις*, 27 (1989), 95-108

10. Φιοραβάντες, Βασίλης, «Διαλεκτική και ιδεολογία», *Πρίν*, 3 (1989), σ. 54-55

11. Φιοραβάντες, Βασίλης, «Ιδεολογική κριτική και αισθητική», Αθήνα, Praxis, 1987, σ. 177

12. Φιοραβάντες, Βασίλης, «Η επικαιρότητα της κριτικής θεωρίας. Σχολή της Φρανκφούρτης», *Ο πολίτης*, 80 (1987), σ. 48-53

- Βιβλιοθήκες άλλων ιδρυμάτων

Ευγενίδιο Ίδρυμα

Εκπαίδευση -Ιστορική παιδαγωγική της τεχνολογίας : τα ρεύματα και οι καινοτομίες που οδήγησαν από το παλιό στο σύγχρονο σχολείο και στην εισαγωγή της τεχνολογίας στο σχολικό πρόγραμμα / Κώστας Ν. Τσιαντής - Αθήνα : Ελληνικά Γράμματα, 2001, -526 σελ.(Κριτική διεπιστημο-

νική βιβλιοθήκη / Βασίλης Φιοραβάντες) Βιβλιογραφία : σελ. 489-519 - περιλαμβάνει ευρετήριο - ISBN : 9603448893.

Κοινωνικές επιστήμες - Φιοραβάντες, Βασίλης, 1952-Ιδεολογική κριτική και
αισθητική / Βασίλης Φιοραβάντες - Αθήνα : Praxis
1987 - 177 σελ.

Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης

- Φιοραβάντες, Βασίλης, Μοντερνισμός και κουλτούρα / Βασίλης Φιοραβάντες
Αθήνα : Παπαζήσης 1993

Κείμενα, άρθρα, εργασίες

“Ο εκσυγχρονισμός και το Εκπαιδευτικό Σύστημα στη Μετανεωτερικότητα: Μια σχέση Εξε-
λισσόμενη”, Μαρία Νικολακάκη, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

-Φιοραβάντες Β., Πολιτισμική πολιτική. Φορείς και Διαμόρφωσή της, Πολιτιστική Ταυτότητα και
Στρατηγική του Ελληνισμού, Κομοτηνή, Γνώση, (1994).

Διπλωματική εργασία Μ. Δαμανάκη με θέμα “ Η αντιστοιχία της διαπολιτισμικής παιδαγωγι-
κής θεωρίας με την εκπαιδευτική πράξη στα ιδρυθέντα με τον νόμο 2413/1996 Σχολεία Διαπο-
λιτισμικής Εκπαίδευσης. Η περίπτωση του Δημοτικού Σχολείου Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης
του Δήμου Σαπών στον νομό Ροδόπης” , επιβλέπων καθηγητής Σπυριδάκης Γιάννης.

- Φιοραβάντες Β., Κριτικά πολιτισμικά μοντέλα, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 1999.

“Μοντερνισμός και μεταμοντερνισμός, η σύγχρονη προβληματική για την μουσική του 20ου
και 21ου αιώνα” Κεραμάρης Κανάρης

- Φιοραβάντες Β., εισαγωγή στην αισθητική και την ιστορία της μοντέρνας τέχνης, Παρουσία,
Αθήνα, 1993.

“Δημοτικά Σχολεία της Ελλάδας: από τη σχολική τάξη στον κυβερνοχώρο”, Ευάγγελος Κελε-
σίδης

- Φιοραβάντες, Β., (1999) *Κοινωνική Θεωρία και Αισθητική. Αρμός*

“Οι θεωρίες για την κρίση της πολιτικής και των κομμάτων και η αριστερά”, Θανάσης Τσακίρης

- Φιοραβάντες Β., 1992.

Βιβλιογραφία - Πολυπολιτισμικότητα, Φάνης Μαλκίδης

- Φιοραβάντες, Β., *Κοινωνική αισθητική και διαπολιτισμικότητα, Ελληνικά Γράμματα.*

Περιοδικό “Τετράδιο”, άνοιξη-καλοκαίρι 1990

- Φιοραβάντες Β. : “Ιδεολογία και ριζοσπαστική κριτική”

Περιοδικό “Σπάρτακος”, τεύχος 30, Ιούνιος - Αύγουστος 1991

- Φιοραβάντες Β. : “Οι κοινωνικές επιπτώσεις της πληροφορικής”

Ω/ ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Διευθυντής: Καθηγητής Σπ. ΦΙΟΡΑΒΑΝΤΕΣ

I.

1. Η οργάνωση της έρευνας, «Η πολιτιστική πολιτική υπό το φως των νέων κοινωνικών δεδομένων».

Το πόρισμα της έρευνας αυτής αποτελεί μέρος από βιβλίο μας που δημοσιεύσαμε ήδη, με τίτλο, *Κριτικά πολιτισμικά μοντέλα* (Αθήνα, 1999). Επανέκδοση, στο *Σύγχρονη πολιτισμική θεωρία*, Παπαζήσης, 2001 και στη συνέχεια στο *Θεωρία Πολιτισμού*, τ. II, Ψηφίδα 2005.

2. Η διοργάνωση της έρευνας, «Τέχνη, κουλτούρα, Επικοινωνία», αποσκοπεί στην επεξεργασία διδακτορικών διατριβών. Η έρευνα αυτή είναι σε εξέλιξη, με αξιόλογα ήδη αποτελέσματα: Ο-

λοκλήρωση ήδη δύο διατριβών και την εξέλιξη της εκπόνησης 5 άλλων.

3. Η επεξεργασία της ερευνητικής και επιστημονικής πρότασης, «Οι πολιτικές αλλαγές της ελληνικής κοινωνίας και οι επιπτώσεις τους στην εκπαίδευση» στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ – έρευνα (Δεκέμβριος 1997).

II.

1. Σύνταξη της μελέτης, «Ποίο είναι το μέλλον της Πολιτιστικής πολιτικής στην Ευρώπη».

Χρηματοδότηση από τη Γ.Δ.Χ. της Επιτροπής της Ε.Ε.

2. Σχεδιασμός και διοργάνωση της έρευνας: «Θράκη, Αιγαίο, Κύπρος: Λαϊκός προφορικός πολιτισμός», σε συνεργασία με το ΠΤΔΕ του Δημοκριτείου Παν/μίου Θράκης και το ΚΥΚΕΜ (2001-2003). Παρουσίαση των πορισμάτων του προγράμματος στη Λευκωσία (26-11-03) με τη συμμετοχή των κ.κ. Π. Καρακατσάνη και Ν. Αναξαγόρου.

3. Η επεξεργασία μίας πρότασης πολιτιστικής ανάπτυξης για τα ελληνικά νησιά, με τίτλο: «Ολοκληρωμένο σχέδιο πολιτιστικής ανάπτυξης των νησιών».

4. Εργάζομαι συστηματικά στα ερευνητικά προγράμματα: α) Παγκοσμιοποίηση και πολιτισμός, β) Παγκοσμιοποίηση και τέχνη, γ) Πολιτιστικός τουρισμός και ανάπτυξη, δ) Περιφερειακή ανάπτυξη, διασυνοριακή πολιτική και πολιτισμός και ε) Η πολιτιστική διπλωματία στην εποχή της παγκοσμιοποίησης.

5. Συμμετοχή σε έρευνα με θέμα «Σύγχρονοι θεσμοί – σύγχρονες πολιτιστικές εκφράσεις». Συνδιοργανωτές: ΚΥ.ΚΕ.Μ., Παν/μιο Αιγαίου (Π.Τ.Δ.Ε – Ρόδος), Παν/μιο Θράκης (Π.Τ.Δ.Ε. – Αλεξανδρούπολη) στα πλαίσια του προγράμματος Κύπρος – Αιγαίο – Θράκη, 2005-2007.

6. Οργάνωση έρευνα στα πλαίσια του προγράμματος Intereg III, με θέμα: «Η ανάδειξη και η προβολή του πολιτισμού των Επτανήσων και της Απουλίας»

7. Οργάνωση και συντονισμός διεπιστημονικών ερευνών σε θέματα τέχνης, πολιτισμού, κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών.

8. Έρευνες για την ελληνική και την ευρωπαϊκή πολιτιστική πολιτική.

9. Έρευνες για τη ζωή και το έργο μεγάλων Ελλήνων σύγχρονων καλλιτεχνών και θεωρητικών: Καβάφης, Σεφέρης, Χρήστου, Ρίτσος, Μητρόπουλος, Σκαλκώτας, Κάλλας, Στέρης, Ζερβός, Τεριάντ, Σαραφινός, Στάμος, Λεκάκης, Μπαζιώτης κ.α.
10. Οργάνωση και εκτέλεση ενός έργου προγράμματος με τίτλο, «Ιόνιο – Μεσόγειος» στο ΤΕΙ Ιονίων Νήσων. Χρηματοδότηση από ΤΕΙ.
11. Επεξεργασία και υποβολή έργου πρότασης στα πλαίσια του προγράμματος Αρχιμήδη, σε συνεργασία με το ΤΕΙ Ιονίων Νήσων, με θέμα την ανάδειξη και την προβολή του πολιτισμού των Επτανήσων.
12. Υποβολή πρότασης στα πλαίσια του «Θαλή» με θέμα «Παγκοσμιοποίηση και μοντέρνα τέχνη», σε συνεργασία με την Α.Σ.Κ.Τ. και το Α.Π.Θ. (Τμήμα Ιστορία της Τέχνης).
13. Έκδοση δύο τόμων με τίτλο «Τέχνη, πολιτισμός, παγκοσμιοποίηση», εκδ. Παπαζήση, περ. 800σελ. με κείμενα εργασιών που εκτελέστηκαν στα πλαίσια του εργαστηρίου μας.

Βλ. και το site του Εργαστηρίου Καλλιτεχνικής και Πολιτισμικής Παιδείας <http://www.rhodes.aegean.gr/ptde/labs/lab-kpp/>